

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะได้นำเสนอวิธีการและผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดตามลำดับ
ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร
(ผู้อำนวยการ, อาจารย์ใหญ่, ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ) ครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี และหัวหน้าฝ่าย
แนะแนว

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการจัดวิชาเลือกเสรีในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้
หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

2.1 การเตรียมการจัดการจัดวิชาเลือกเสรี

2.1.1 การกำหนดนโยบายการจัดการจัดวิชาเลือกเสรี

2.1.2 การวางแผนการจัดการจัดวิชาเลือกเสรี

2.1.3 การจัดกลุ่มการเรียน

2.1.4 การจัดครูเข้าสอน

2.1.5 การจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร

2.1.6 การจัดเตรียมสื่อการสอน

2.1.7 การจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอน

2.1.8 การจัดเตรียมบริการแนะแนว

2.1.9 การจัดเตรียมการวัดผล ประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรี

2.2 การดำเนินการจัดการจัดวิชาเลือกเสรี

2.2.1 การจัดการเรียนการสอน

2.2.2 การใช้สื่อการสอน

2.2.3 การใช้สถานที่ที่ใช้สอน

- 2.2.4 การวัดและประเมินผล
- 2.2.5 การจัดบริการแนะแนว
- 2.2.6 การนิเทศและติดตามผล
- 2.3 การติดตามประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรี
 - 2.3.1 การเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี
 - 2.3.2 การดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดวิชาเลือกเสรีในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้
หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

- 3.1 ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี
- 3.2 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี
- 3.3 ปัญหาเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรี

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน วิชาเลือกเสรี และหัวหน้าฝ่ายแนะแนว จำแนกตาม เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิสอน การศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งหรือประสบการณ์ในการทำงาน
 2. ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี และหัวหน้าฝ่ายแนะแนว
 3. รายละเอียดเกี่ยวกับการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 และหลักสูตรวิชาเลือกเสรีของผู้บริหาร ครูผู้สอน และหัวหน้าฝ่ายแนะแนว
 4. ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียนและที่ตั้งของโรงเรียน
- ซึ่งมีรายละเอียดดังเสนอในตารางที่ 2-9

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	ผู้บริหาร (N = 240)		ครูผู้สอน (N = 651)		หัวหน้าฝ่ายแนะแนว (N = 123)		รวม (N = 1014)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	1. เพศ							
- ชาย	176	77.33	287	44.08	31	25.20	494	48.72
- หญิง	64	26.66	364	55.91	92	74.79	520	51.29
2. อายุ								
- 21 - 30 ปี	6	2.50	84	12.90	17	13.82	107	10.55
- 31 - 40 ปี	79	32.92	426	65.63	83	67.47	588	57.99
- 41 - 50 ปี	78	32.50	104	15.97	18	14.63	200	19.72
- 51 - 60 ปี	77	32.08	37	5.68	5	4.06	119	11.74
3. อายุราชการ								
- ต่ำกว่า 5 ปี	1	0.41	45	6.91	10	8.13	56	5.52
- 6 - 10 ปี	12	5.00	134	20.58	38	30.89	184	18.14

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้บริหาร (N = 240)		ครูผู้สอน (N = 651)		หัวหน้าฝ่ายแนะแนว (N = 123)		รวม (N = 1014)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- 11 - 15 ปี	61	25.30	326	50.07	50	40.65	437	43.10
- 16 - 20 ปี	64	26.66	99	15.20	19	15.44	182	17.95
- ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	102	42.49	47	7.21	6	4.87	155	15.29
4. วุฒิสถิตทางการศึกษา								
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	1.66	46	7.06	2	1.62	52	5.13
- ปริญญาตรี	181	75.41	550	84.48	107	86.99	838	82.64
- ปริญญาโท	53	22.08	55	8.44	13	10.56	121	11.93
- ปริญญาเอก	1	0.41	-	-	-	-	1	0.10
- ประกาศนียบัตรชั้นสูงบัณฑิตอาสาสมัคร	1	0.41	-	-	-	-	1	0.10
- ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ (แนะแนว)	-	-	-	-	1	0.81	1	0.10

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้บริหาร (N = 240)		ครูผู้สอน (N = 651)		หัวหน้าฝ่ายแนะแนว (N = 123)		รวม (N = 1014)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งหรือประสบการณ์ในการทำงาน							
- ไม่เคยสอน	-	-	135	20.73	-	-	135	13.31
- ต่ำกว่า 5 ปี	66	27.50	110	16.89	26	21.13	202	19.92
- 5 - 10 ปี	83	34.58	115	17.66	54	43.90	252	24.85
- 11 - 15 ปี	50	20.83	165	25.34	35	28.45	250	24.65
- 16 - 20 ปี	26	10.83	54	8.29	8	6.50	88	8.68
- ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	15	6.25	72	11.05	-	-	87	8.58

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี และหัวหน้าฝ่ายแนะแนว หากพิจารณาโดยจำแนกตามเพศแล้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 77.33 แต่ครูผู้สอนวิชาเลือกเสรีส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.91 และหัวหน้าฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.79 เช่นกัน เมื่อพิจารณาในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คิดเป็น ร้อยละ 51.29 เป็นเพศหญิง หากพิจารณาโดยพิจารณาตามอายุพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 32.91 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี สำหรับครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 65.63 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี แล้วหัวหน้าฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 67.47 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี เมื่อพิจารณาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 57.99 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี

ข้อมูลเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม หากจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75.41 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับครูผู้สอน วิชาเลือกเสรีส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 84.48 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และหัวหน้าฝ่ายแนะแนว ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 86.99 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งหรือประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบ แบบสอบถามพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 34.58 ดำรงตำแหน่งระหว่าง 5-10 ปี สำหรับครูผู้สอนวิชาเลือกเสรีส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 25.34 มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 11-15 ปี และหัวหน้าฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 43.90 มีประสบการณ์ใน การทำงานระหว่าง 5-10 ปี เมื่อพิจารณาในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คิดเป็น ร้อยละ 24.85 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี

ตารางที่ 3 สาเหตุที่สอนรายวิชานี้ จำนวนคาบที่สอน และหน้าที่อื่นๆ ของครูผู้สอน

รายละเอียด	N = 651	
	จำนวน	ร้อยละ
1. สาเหตุที่สอนรายวิชานี้		
- เพราะตรงตามวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษามา	496	76.19
- เพราะตรงตามวิชาโทที่สำเร็จการศึกษา	20	3.07
- เพราะมีประสบการณ์และความสามารถในวิชานี้	116	17.81
- ชอบวิชานี้	4	0.61
- ไม่มีผู้สอน	10	1.53
- หัวหน้าหมวดมอบหมายให้สอน	5	0.77
2. จำนวนคาบที่สอนวิชาเลือก เสรีต่อสัปดาห์ในปีการศึกษา 2533		
- น้อยกว่า 12 คาบ	329	50.53
- 12 - 18 คาบ	245	37.63
- 19 - 25 คาบ	57	8.75
- มากกว่า 25 คาบ	20	3.07
3. หน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน		
- คณะกรรมการฝ่ายปกครอง	42	6.45
- อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ประจำชั้น	67	10.29
- อาจารย์ที่ปรึกษาชุมชน/กิจกรรม	37	5.68
- ประชาสัมพันธ์	13	2.00
- หัวหน้าหมวดวิชา/หัวหน้างาน/หัวหน้าระดับ	200	30.72
- งานแนะแนว	7	1.08
- งานอนามัยและสิ่งแวดล้อมโรงเรียน/เจ้าหน้าที่พยาบาล	15	2.30
- คณะกรรมการวิชาการ	7	1.08
- ฝ่ายทะเบียนวัดผล	38	5.84

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายละเอียด	N = 651	
	จำนวน	ร้อยละ
- เจ้าหน้าที่การเงิน	4	0.61
- บรรณารักษ์	15	2.30
- ฝ่ายแผนงาน	10	1.53
- คณะกรรมการสภกรรมร้านค้า/เจ้าหน้าที่สภกรรม	19	2.92
- คณะกรรมการสวัสดิการโรงเรียน	7	1.08
- คณะกรรมการงานนิเทศภายใน	3	0.46
- เจ้าหน้าที่โภชนาการ	6	0.92
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	18	2.76
- วิทยากร	1	0.15
- งานสารบรรณ	2	0.31
- งานสารสนเทศ/ทะเบียนสถิติ	9	1.38
- ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์	8	1.23
- งานบุคลากร	4	0.61
- เจ้าหน้าที่พัสดุ	19	2.92
- งานสารวัตรนักเรียน	1	0.15
- คณะกรรมการบริหาร	4	0.61
- ฝ่ายบริการ	11	1.69
- ฝ่ายวิชาการ	21	3.23

จากตารางที่ 3 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุที่สอนรายวิชานี้ของครูในปีการศึกษา 2533 พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 76.19 สอนวิชานี้เพราะตรงตามวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา รองลงมาได้แก่ สอนวิชานี้เพราะมีประสบการณ์และความสามารถในวิชานี้ คิดเป็นร้อยละ 17.81

สำหรับจำนวนคาบที่สอนวิชาเลือกเสรีของครูในปีการศึกษา 2533 พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 50.53 มีคาบสอนน้อยกว่า 12 คาบต่อสัปดาห์ รองลงมาได้แก่ มีคาบสอนอยู่ระหว่าง 12-18 คาบต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 37.63

ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอนพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 30.72 ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชา/หัวหน้างาน/หัวหน้าระดับ รองลงมาได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประจำชั้น คิดเป็นร้อยละ 10.29

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนคาบที่สอนกิจกรรมแนะแนว จำนวนคาบที่ปฏิบัติหน้าที่แนะแนวทั่วไปและ
หน้าที่อื่น ๆ ของหัวหน้าฝ่ายแนะแนว

รายละเอียด	N = 123	
	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนคาบ/สัปดาห์ที่สอนกิจกรรมแนะแนวในปีการศึกษา 2533		
- น้อยกว่า 10 คาบ	40	32.52
- 10 - 15 คาบ	47	38.21
- 16 - 25 คาบ	32	26.01
- มากกว่า 26 คาบขึ้นไป	4	3.25
2. จำนวนคาบ/สัปดาห์ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนวทั่วไปในปีการศึกษา 2533		
- น้อยกว่า 10 คาบ	24	19.51
- 10 - 15 คาบ	46	37.39
- 16 - 20 คาบ	28	22.76
- มากกว่า 20 คาบขึ้นไป	25	20.32
3. รับผิดชอบงานอื่น ๆ นอกเหนือจากปฏิบัติงานในฝ่ายแนะแนว		
- กรรมการคुरुสภา	1	0.81
- กรรมการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพในโรงเรียนและชุมชน	1	0.81
- คณะกรรมการวิชาการ	11	8.94
- สอน	33	26.82
- กิจกรรม/ชุมนุม	21	17.07
- อาจารย์ที่ปรึกษา	14	11.38
- กรรมการฝ่ายปกครอง	5	4.06
- อนามัยโรงเรียน	2	1.62
- กรรมการฝ่ายบริการ	5	4.06
- กรรมการบริหาร	7	5.69

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายละเอียด	N = 123	
	จำนวน	ร้อยละ
- เจ้าหน้าที่สหกรณ์ร้านค้า โรงเรียน	6	4.87
- กรรมการครูและผู้ปกครอง โรงเรียน	2	1.63
- กรรมการงานแผนงาน	4	3.25
- งานพัฒนาการเรียนการสอน	1	0.81
- รับผิดชอบโครงการหารายได้ระหว่างเรียน	3	2.43
- รับผิดชอบโครงการประกอบอาชีพอิสระ	2	1.63
- เจ้าหน้าที่มูลนิธิของโรงเรียน	4	3.25
- เจ้าหน้าที่ทะเบียน	1	0.81
- เจ้าหน้าที่พัสดุ	2	1.63
- ครูคณะสี	1	0.81
- ครูเวร	1	0.81
- งานวิจัย	1	0.81
- ฝ่ายประชาสัมพันธ์	4	3.25
- ฝ่ายวัดผล	1	0.81
- เจ้าหน้าที่เงินสวัสดิการโรงเรียน	3	2.43
- หน่วยบริการแนะแนวจังหวัด	2	1.63
- วิทยากร	1	0.81

จากตารางที่ 4 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนคาบที่สอนกิจกรรมแนะแนวของหัวหน้าฝ่ายแนะแนว ในปีการศึกษา 2533 พบว่า หัวหน้าฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 38.21 มีจำนวนคาบที่สอนกิจกรรมแนะแนวระหว่าง 10-15 คาบต่อสัปดาห์ รองลงมาได้แก่ มีจำนวนคาบที่สอนกิจกรรมแนะแนว น้อยกว่า 10 คาบต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 32.52

สำหรับจำนวนคาบที่ได้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนวทั่วไปของหัวหน้าฝ่ายแนะแนวในปีการศึกษา 2533 พบว่า หัวหน้าฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 37.39 ปฏิบัติหน้าที่แนะแนวทั่วไป ใช้เวลา 10-15 คาบต่อสัปดาห์ รองลงมาได้แก่ ใช้เวลา 16-20 คาบต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 22.76 และมีเพียงร้อยละ 20.32 ที่ใช้เวลา 20 คาบขึ้นไป

ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากปฏิบัติงานแนะแนว พบว่า หัวหน้าฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 26.82 ทำหน้าที่สอน รองลงมาได้แก่ รับผิดชอบกิจกรรม/ชุมนุม คิดเป็นร้อยละ 17.07 และ ร้อยละ 11.38 เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง
พุทธศักราช 2533 ของผู้บริหารครูผู้สอน และหัวหน้าฝ่ายแนะแนว

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ของผู้บริหาร (N = 240)		
- เคย	225	93.75
- ไม่เคย	15	6.25
2. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดวิชาเลือกเสรีตาม หลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ของผู้บริหาร (N = 240)		
- เคย	173	72.08
- ไม่เคย	67	27.91
3. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ของครูผู้สอน (N = 651)		
- เคย	439	67.43
- ไม่เคย	212	32.56
4. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรเลือกเสรีตาม หลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ของครูผู้สอน (N = 651)		
- เคย	203	31.18
- ไม่เคย	448	68.81
5. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- เคย	26	21.13
- ไม่เคย	97	78.86

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
6. การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว		
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- เคย	49	39.83
- ไม่เคย	74	60.16

จากตารางที่ 5 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ของผู้บริหาร ครูผู้สอนและหัวหน้าฝ่ายแนะแนว การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดวิชาเลือกเสรีของผู้บริหาร การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเลือกเสรี ของครูผู้สอนและการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว ของหัวหน้าฝ่ายแนะแนว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 93.75 เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเพียงร้อยละ 6.25 ครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 67.43 เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนามีเพียง 27.91 ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา แต่หัวหน้าฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 68.81 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนามีเพียงร้อยละ 31.18 เท่านั้น ที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา

ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดวิชาเลือกเสรี พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 72.08 เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนามีเพียงร้อยละ 27.91 เท่านั้นที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา

ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเลือกเสรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 68.81 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา มีเพียงร้อยละ 31.18 เท่านั้น เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา

ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว พบว่า หัวหน้าฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 60.16 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนามีเพียงร้อยละ 39.83 เท่านั้น เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา

ตารางที่ 6 การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 และการจัดวิชาเลือกเสรีของผู้บริหารโรงเรียน

รายละเอียด	N = 240	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เรื่องที่เข้าอบรมหรือสัมมนา		
- การใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง	41	17.08
- การประชุมปฏิบัติการณ์ส่งเสริมการใช้หลักสูตร	4	1.67
- การปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรใหม่	2	0.83
- การใช้หลักสูตรของโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร	12	5.00
- หลักสูตรฉบับปรับปรุง	34	14.17
- การสัมมนาบุคลากรโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร	8	3.33
- การประชุมปฏิบัติตามหลักสูตร	7	2.92
- โครงการโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร	3	1.25
- การติดตามและประมวลผลหลักสูตร	3	1.25
- การประชุมชี้แจงหลักสูตรใหม่	3	1.25
- การดำเนินการใช้หลักสูตร	2	0.83
- การปฏิบัติตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง	1	0.42
- ปัญหาการใช้หลักสูตร	1	0.42
- ระงับงาน	1	0.42
- นโยบายการปรับปรุงหลักสูตร	1	0.42
- สัมมนาผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร	1	0.42
- ประชุมวิชาเลือกเสรีอาชีพ	1	0.42
- พลังเทียน	2	0.83
- วิจัยในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร	1	0.42
- ไม่ระบุรายละเอียด	111	46.25

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายละเอียด	N = 440	
	จำนวน	ร้อยละ
2. ปี พ.ศ. ที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา		
- 2532	72	30.00
- 2533	92	38.33
- 2534	6	2.50
3. ผู้จัดอบรมหรือสัมมนา		
- กรมวิชาการ	133	55.42
- กลุ่มโรงเรียน	10	4.16
- เขตการศึกษา	10	4.16
- โรงเรียน	7	2.92
- กรมสามัญศึกษา	8	3.33

จากตารางที่ 6 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 และการจัดวิชาเลือกเสรีของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 17.08 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง

รองลงมาได้แก่ การสัมมนาเรื่องหลักสูตรฉบับปรับปรุง และเรื่องการสัมมนาบุคลากรโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 14.17 และ 3.33 ตามลำดับ

สำหรับปี พ.ศ. ที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 38.33 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาในปี พ.ศ. 2533 รองลงมาได้แก่ ในปี พ.ศ. 2532 และในปี พ.ศ. 2534 คิดเป็นร้อยละ 30.00 และ 25.00 ตามลำดับ และครูจัดอบรมหรือสัมมนา จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 55.42 เข้าอบรมหรือสัมมนาที่จัดโดยกรมวิชาการ รองลงมาได้แก่ การอบรมหรือสัมมนาจัดโดย กลุ่มโรงเรียน

และเขตการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.16 เท่ากัน จัดโดยกรมสามัญศึกษาคิดเป็นร้อยละ 3.33
และมีเพียงร้อยละ 2.92 จัดโดยโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง
พุทธศักราช 2533 และหลักสูตรวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอน

รายละเอียด	N = 651	
	จำนวน	ร้อยละ
1 ง เรื่องที่เข้าอบรมหรือสัมมนา		
- หลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง	36	5.53
- การใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง	46	7.07
- ระงับงาน	3	0.46
- ปัญหาการจัดเนื้อหาภาคคณิตศาสตร์	2	0.31
- ขี้แจงหลักสูตร เนื้อหารายละเอียดวิชาเลือกเสรี	6	0.92
- การประชุมชี้แจงบุคลากรโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร	92	14.13
- วิจัย	2	0.31
- เทคนิคการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง	1	0.15
- การประชุมสัมมนาโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร	13	2.00
- การวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง	1	0.15
- การสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง	4	0.61
- การประชุมสัมมนานุคลากรหลัก	5	0.77
- การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร	8	1.23
- สัมมนาหลักสูตรวิชาเคมี	2	0.31
- เหตุผลการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรปรับปรุง	1	0.15
- สัมมนานุคลากรที่สอนรายวิชาวิทย์ คณิต	6	0.92
- โครงสร้างของหลักสูตรใหม่	2	0.31
- การอบรมโครงการขยายพื้นฐานการศึกษา	1	0.15
- การจัดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย	1	0.15
- การประชุมปฏิบัติการพัฒนาการเรียนรู้อตามจุดประสงค์	2	0.31

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายละเอียด	N = 651	
	จำนวน	ร้อยละ
- พัฒนาแบบประเมินวิชาเลือกเสรี วิทยาศาสตร์	1	0.15
- โครงการโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร	3	0.46
- การจัดกิจกรรมคณิตศาสตร์	1	0.15
- การจัดทำแนวการสอน	4	0.61
- วิชาเลือกเสรี ม.ต้น	2	0.31
- หลักสูตรชีววิทยา ม.ปลาย	1	0.15
- โครงการวิทยาศาสตร์	1	0.15
- การอบรมเกี่ยวกับวัสดุท้องถิ่น	1	0.15
- ท้องถิ่นศึกษาเชิงภูมิศาสตร์	1	0.15
- การทำสื่อวิชาคหกรรม	1	0.15
2. ปี พ.ศ. ที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา		
- 2532	26	4.00
- 2533	193	29.65
- 2534	9	1.38
3. ผู้จัดอบรมหรือสัมมนา		
- กรมวิชาการ	110	16.90
- กลุ่มโรงเรียน	35	5.38
- เขตการศึกษา	38	5.84
- โรงเรียน	15	2.30
- กรมสามัญศึกษา	30	4.61

จากตารางที่ 7 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา
ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 และหลักสูตรวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่
คิดเป็นร้อยละ 14.13 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่อง การประชุมชี้แจงบุคลากรโรงเรียน
ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร รองลงมาได้แก่ เรื่องการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง และเรื่องหลักสูตร
มัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 7.07 และ 5.53 ตามลำดับ

สำหรับปี พ.ศ.ที่เข้าอบรมหรือสัมมนา พบว่า ครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 29.65
เข้าอบรมหรือสัมมนาใน ปี พ.ศ.2533 รองลงมาได้แก่ ปี พ.ศ. 2532 และ ปี พ.ศ.2534
คิดเป็นร้อยละ 4.00 และ 1.38 ตามลำดับ

สำหรับผู้จัดอบรมหรือสัมมนาพบว่า ครูผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 16.90 เข้ารับ
การอบรมจัดโดยกรมวิชาการ รองลงมาได้แก่ จัดโดยเขตการศึกษาและกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ
5.84 และ 5.38 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง
พุทธศักราช 2533 และการจัดบริการแนะแนว ของหัวหน้าฝ่ายแนะแนว

รายละเอียด	N = 123	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เรื่องที่เข้าอบรมหรือสัมมนา		
- บทบาทงานแนะแนวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	1	0.81
- ครูแนะแนวกับหลักสูตรใหม่	13	10.57
- สัมมนางานแนะแนวโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร	1	0.81
- การให้หลักสูตรฉบับปรับปรุง	8	6.50
- โครงการแนะแนวแม่แบบในกรุงเทพมหานคร	1	0.81
- ความรู้เรื่องหลักสูตรฉบับปรับปรุง	12	9.77
- การให้คำปรึกษาและเทคนิคการให้บริการต่าง ๆ	1	0.81
- การแนะแนวกับโลกธุรกิจ	2	1.63
- พลังเทียบ	1	0.81
- ครูแนะแนวกับการพัฒนาคุณธรรมในประเทศไทย	1	0.81
- การปฏิบัติการณ์เรียนแผนหลักสูตรปรับปรุง	2	1.63
- อบรมบุคลากรหลักในการขยายผลการศึกษาม.ต้น	1	0.81
- โรงเรียนแม่แบบการแนะแนว	1	0.81
- การจัดการแนะแนวอาชีพแบบครบวงจร	1	0.81
- ระฆังขาน	1	0.81
- การขยายการศึกษาพื้นฐานในระดับมัธยม	2	1.63
- ทิศทางของงานแนะแนวในยุคไฮเทค	2	1.63
- แนวการจัดทำแผนหลักสูตร ปี 33	1	0.81
- โครงการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน	1	0.81
- การพัฒนาหลักสูตร	1	0.81
- การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานแนะแนว	1	0.81

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายละเอียด	N = 123	
	จำนวน	ร้อยละ
- อบรมแนะแนวการศึกษาต่อ	1	0.81
- อบรมครูแนะแนวเพื่อปฏิบัติงานตามนโยบายของกรมสามัญ	1	0.81
- การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อสนเทศ	1	0.81
- ประชุมเชิงสัมมนาแนะแนว	2	1.63
- การพัฒนางานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา	1	0.81
- โครงการอบรมบุคลากรหลักการให้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533	1	0.81
2. ปี พ.ศ.ที่เข้าอบรมหรือสัมมนา		
- 2532	13	10.57
- 2533	52	42.28
- 2534	8	6.50
3. ผู้จัดอบรมหรือสัมมนา		
- สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย	12	9.76
- กรมสามัญศึกษา	9	7.32
- ศึกษานิเทศก์	5	4.07
- กรมวิชาการ	20	16.26
- กลุ่มโรงเรียน	9	7.32
- เขตการศึกษา	13	10.57
- สำนัศึกษาจังหวัด	3	2.44
- มศว.ประสานมิตร	1	0.81
- ศูนย์แนะแนวจังหวัด	2	1.63
- โรงเรียน	3	2.44

จากตารางที่ 8 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา
ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 และการจัดบริการแนะแนวของหัวหน้าฝ่ายแนะแนวพบว่า หัวหน้า
ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 10.57 เข้ารับการอบรมเรื่องครูแนะแนวกับหลักสูตรใหม่
รองลงมาได้แก่ ความรู้เรื่องหลักสูตรฉบับปรับปรุง และการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง คิดเป็น
ร้อยละ 9.77 และ 6.50 ตามลำดับ

สำหรับปี พ.ศ.ที่เข้าอบรมหรือสัมมนาพบว่า หัวหน้าฝ่ายแนะแนวเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็น
ร้อยละ 42.28 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาในปี พ.ศ.2533 รองลงมาได้แก่ ปี พ.ศ.2532
คิดเป็นร้อยละ 10.57 และมีเพียงร้อยละ 6.50 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาในปี พ.ศ.2534
และผู้จัดอบรมหรือสัมมนาพบว่า หัวหน้าฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 16.26 เข้าอบรม
หรือสัมมนาจัดโดย กรมวิชาการ รองลงมาได้แก่ เขตการศึกษาและสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย
คิดเป็นร้อยละ 10.57 และ 9.76 ตามลำดับ นอกจากนั้นจัดโดยกรมสามัญศึกษาและกลุ่มโรงเรียน
คิดเป็นร้อยละ 7.32 เท่ากัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ขนาดของโรงเรียนและที่ตั้งของโรงเรียน

รายละเอียด	N = 142	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ขนาดของโรงเรียน		
- ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,000 คนขึ้นไป)	27	19.92
- ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,500-2,499 คน)	51	35.91
- ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500-1,499 คน)	46	32.39
- ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 500 คน)	18	12.68
2. ที่ตั้งของโรงเรียน		
- ในเมือง/ในเขตเทศบาล	56	39.44
- ในเขตสุขาภิบาล	45	31.69
- นอกเขตสุขาภิบาล	32	22.54
- ชานเมือง/นอกเขตเทศบาล	9	6.34

จากตารางที่ 9 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียนและที่ตั้งของโรงเรียน พบว่าขนาดของโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 35.92 มีขนาดใหญ่ รองลงมาได้แก่ ขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 32.39 และ 19.01 ตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 12.68 ขนาดเล็ก

สำหรับที่ตั้งของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเมือง/ในเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 39.44 รองลงมาได้แก่ ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาล และนอกเขตสุขาภิบาล คิดเป็นร้อยละ 31.69 และ 22.54 ตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 6.34 อยู่ชานเมือง/นอกเขตเทศบาล

ตอนที่ 2 สภาพการจัดวิชา เลือกเสรีในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา

เนื่องจากข้อมูลของงานวิจัยนี้ประกอบด้วยข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องหลายประเภท ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้จะนำเสนอโดยยึดสาระของงานวิจัยเป็นหลัก จำนวนผู้ให้ข้อมูลแต่ละชนิดจึงอาจไม่เท่ากัน การคำนวณค่าร้อยละจะพิจารณาจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลแต่ละชนิด โดยจำนวนผู้ให้ข้อมูลจะระบุไว้ท้ายข้อความแต่ละข้อ

ซึ่งมีรายละเอียดดัง เสนอในตารางที่ 10-33 ดังนี้

ตารางที่ 10 การเตรียมการจัดวิชา เลือกเสรีด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนของผู้บริหาร

รายละเอียด	N=240	
	จำนวน	ร้อยละ
1. การกำหนดนโยบายของโรงเรียนในการจัดรายวิชา เลือกเสรีให้		
นักเรียนเลือก		
- ไม่มีการกำหนด	8	3.33
- มีการกำหนด	232	96.67
<u>ในกรณีที่มีการกำหนด</u> หลักการที่ยึดในการกำหนดนโยบาย		
ได้แก่		
- การสนองความต้องการของท้องถิ่น	166	69.17
- ความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	189	78.75
- ความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยี		
ท้องถิ่น	141	58.75
- การสนองความสนใจ ความถนัด และความสามารถ		
ของนักเรียน	203	84.58

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายละเอียด	N=240	
	จำนวน	ร้อยละ
- ความพร้อมของ โรงเรียนในด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ	223	92.92
- จุดเน้นกรมสามัญศึกษา	1	0.42
- คำนิยมของผู้ปกครอง	1	0.42
2. การวางแผนการจัดวิชา เลือกเสรี เพื่อดำเนินการจัดวิชา		
เลือกเสรีในโรงเรียน		
- ไม่มีการวางแผน	3	1.25
- มีการวางแผน	237	98.75
ในกรณีที่มีการวางแผน ดำเนินการดังนี้		
- ศึกษาสำรวจปัญหาความต้องการ และสภาพของท้องถิ่น	129	53.75
- ศึกษาสำรวจปัญหาความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง	159	62.25
- ศึกษาสำรวจ ความถนัด ความสามารถเฉพาะของนักเรียน	180	75.00
- ศึกษาสำรวจ ความถนัด ความสามารถของบุคลากรภายในโรงเรียน	206	85.83
- ศึกษาสำรวจ วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณในโรงเรียน	189	78.75
- จัดประชุมอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรฉบับปรับปรุงไปใช้	193	80.42
- ศึกษาดูงาน	1	0.42

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผนของผู้บริหาร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 96.67 มีการกำหนดนโยบายในการจัดรายวิชาเลือกเสรีให้นักเรียนเลือก ส่วนหลักการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ยึด คือ ความพร้อมของโรงเรียนในด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 92.92 รองลงมาได้แก่ การสนองความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.58 นอกจากนี้ความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 78.75 และการสนองความต้องการของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 69.17

สำหรับการวางแผนการจัดวิชาเลือกเสรี โรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 98.75 มีการวางแผนการจัดวิชาเลือกเสรี โดยดำเนินการส่วนใหญ่คือ ศึกษาสำรวจ ความถนัด ความสามารถของบุคลากรภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.83 รองลงมาได้แก่ จัดประชุมอบรมครู ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรฉบับปรับปรุงไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 80.42 นอกจากนี้ ศึกษาสำรวจ วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.75 และ ศึกษาสำรวจความถนัด ความสามารถเฉพาะของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 การเตรียมการจัดกลุ่มการเรียนรู้รายวิชาเลือกเสรี

การจัดกลุ่มการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
1. การจัดกลุ่มการเรียนรู้รายวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	8	3.33
- มีการปฏิบัติ	232	96.66
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ได้แก่</u>		
- ให้นักเรียนเลือกโดยอิสระ ตามความถนัด ความสนใจ	118	49.17
- ให้นักเรียนเลือกเรียนตามรายวิชาที่โรงเรียนเปิด	162	67.49
- โรงเรียนจัดรายวิชาหลากหลาย (มากกว่า 5 ชั้นไป)		
ให้นักเรียนเลือกเรียน	120	50.00
- โรงเรียนจัดรายวิชาจำนวนน้อย	15	6.25
- โรงเรียนจัดรายวิชาเน้นด้านในด้านหนึ่งเป็นพิเศษเพื่อ		
ความเป็นเลิศ	29	12.08
- โรงเรียนจัดกลุ่มวิชาเลือกเสรีร่วมกับวิชาอาชีพ	1	0.42
2. การมีส่วนร่วมของครูในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน (N=651)		
- ไม่มีส่วนร่วม	202	31.03
- มีส่วนร่วม	449	68.97
<u>ในกรณีที่มีส่วนร่วม ลักษณะการมีส่วนร่วมได้แก่</u>		
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด และความสามารถ		
นักเรียน	555	85.25
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรในท้องถิ่น	105	16.13
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ		
และสถานประกอบอาชีพอิสระ	94	14.44
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถพิเศษ ประสบการณ์ของงานเอง		
ที่นอกเหนือจากวิชาเอก-โท	120	18.43

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การจัดกลุ่มการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
- ร่วมประชุมปรึกษาหารือ	1	.15
- รับสมัครนักเรียนที่สนใจวิชาเลือกที่เปิด	1	.15
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะวิชาโดยสังเขป	3	.46
- ช่วยจัดกลุ่มนักเรียน	4	.61

จากตารางที่ 11 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกลุ่มการเรียนรายวิชาเลือกเสรีของผู้บริหาร ครูผู้สอนและหัวหน้าฝ่ายแนะแนว พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.67 มีการปฏิบัติ วิธีการปฏิบัติของผู้บริหารส่วนใหญ่คือ ให้นักเรียนเลือกเรียนตามรายวิชาที่โรงเรียนเปิด คิดเป็นร้อยละ 67.50 รองลงมาได้แก่ โรงเรียนจัดรายวิชาหลากหลาย (มากกว่า 5 ขึ้นไป) ให้นักเรียนเลือกโดยอิสระ ตามความถนัด ความสนใจ คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ 49.17 ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมของครูในการจัดกลุ่มการเรียนให้แก่ นักเรียน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 68.97 มีส่วนร่วม ลักษณะการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.25 รองลงมาได้แก่ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถพิเศษ ประสบการณ์ของตนเองที่นอกเหนือจากวิชาเอก-โท ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรในท้องถิ่น และให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการสถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 18.43, 16.13 และ 14.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 การเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการจัดครูเข้าสอน

การ จัดครูเข้าสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. การ จัดครูเข้าสอนรายวิชาเลือกเสรีเพื่อให้นักเรียนได้เรียนอย่างหลากหลาย ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	4	1.67
- มีการปฏิบัติ	236	98.33
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ หลักเกณฑ์ที่ใช้ ได้แก่</u>		
- จัดตามวุฒิ วิชาเอก โท	188	78.33
- จัดตามความสมัครใจ	114	47.50
- จัดตามประสบการณ์	128	53.33
- จัดตามความถนัด ความสามารถ	211	87.92
- จัดหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอน	66	27.50
- จัดโดยคำนึงถึงคาบและงานที่รับผิดชอบ	1	0.42
2. การมีส่วนร่วมของครูในการจัดครูเข้าสอนวิชาเลือกเสรี (N=651)		
- ไม่มีส่วนร่วม	241	37.02
- มีส่วนร่วม	410	62.98
<u>ในกรณีที่มีส่วนร่วม ลักษณะการมีส่วนร่วม ได้แก่</u>		
- เสนอแนะแนวทางในการจัดครูเข้าสอน	285	43.78
- เสนอแนะการแก้ปัญหาทางประการในกรณีที่หมวดวิชาขาดครู	171	26.27
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองในเรื่อง วุฒิ ความสนใจ ความถนัด และประสบการณ์	197	30.26
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรภายนอกโรงเรียน เพื่อเชิญเป็น อาจารย์พิเศษหรือวิทยากร	73	11.21
- ประชุมตกลงภายในหมวด	1	0.15

จากตารางที่ 12 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการจัดครู
เข้าสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 98.33 มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอน
สำหรับหลักเกณฑ์การจัดครูเข้าสอนผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้หลักเกณฑ์จัดตามความถนัด ความสามารถ
คิดเป็นร้อยละ 87.92 รองลงมาได้แก่ จัดตามวุฒิ วิชาเอก-โท จัดตามประสบการณ์ และจัดตาม
ความสมัครใจ คิดเป็นร้อยละ 78.83, 53.33 และ 47.50 ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมของครูในการจัดครูเข้าสอนวิชาเลือกเสรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่
คิดเป็นร้อยละ 62.98 มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน สำหรับลักษณะการมีส่วนร่วมในการจัดครู
เข้าสอนของครูผู้สอนส่วนใหญ่คือ เสนอแนะแนวทางในการจัดครูเข้าสอน คิดเป็นร้อยละ 43.78
รองลงมาได้แก่ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของในเรื่อง วุฒิ ความสนใจ ความถนัด และประสบการณ์
และเสนอแนะการแก้ปัญหาทางประการในกรณีที่หมวดวิชาขาดครู คิดเป็นร้อยละ 30.26 และ
26.27 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 การเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร

การ จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. การ จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร แนวการสอน แผนการสอน ฯลฯ ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	2	0.83
- มีการปฏิบัติ	238	99.17
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ ได้แก่</u>		
- จัดหาคู่มือการใช้หลักสูตร แนวการสอน แผนการสอน	214	89.17
- จัดประชุมอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแนวการสอน แผนการสอน	212	88.33
- จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำแนวการสอน แผนการสอน	183	76.25
- เชิญบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์มาแนะนำครู ในการจัดทำแนวการสอน แผนการสอน	149	62.08
- ส่งครูไปจัดทำแนวการสอนร่วมกับเขตการศึกษา	2	0.83
2. การมีส่วนร่วมของครูในการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น แนวการสอน แผนการสอน (N = 651)		
- ไม่มีส่วนร่วม	83	12.75
- มีส่วนร่วม	568	87.25
<u>ในกรณีที่มีส่วนร่วม ลักษณะการมีส่วนร่วม ได้แก่</u>		
- จัดทำแนวการสอน แผนการสอน รายวิชาที่ตัวเองสอน	503	77.27
- จัดทำแนวการสอน แผนการสอน ร่วมกับครูในหมวดวิชา	256	39.32
- จัดทำแนวการสอน แผนการสอน ร่วมกับครูทุกหมวดวิชา	36	5.53
- จัดทำแนวการสอน แผนการสอน ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน	80	12.29
- เป็นวิทยากรจัดทำแนวการสอน	2	0.31

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- เสนอแนะให้ครูผู้สอนทำแผนการสอน	2	0.31
- ร่วมทำจุดประสงค์การเรียนรู้	1	0.15

จากตารางที่ 13 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 99.17 มีการปฏิบัติสำหรับวิธีการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ จัดหาคู่มือการใช้หลักสูตร แผนการสอน แผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 89.17 รองลงมาได้แก่ จัดประชุมอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนการสอน แผนการสอน จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำแผนการสอน แผนการสอน และเชิญบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์ มาแนะนำครูในการจัดทำแผนการสอน แผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 88.33, 76.25 และ 62.08 ตามลำดับ

สำหรับการมีส่วนร่วมของครูในการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 87.25 มีการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร ส่วนลักษณะการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ จัดทำแผนการสอน แผนการสอน รายวิชาที่ตัวเองสอน คิดเป็นร้อยละ 77.27 รองลงมาได้แก่ จัดทำแผนการสอน แผนการสอน ร่วมกับครูในหมวดวิชา จัดทำแผนการสอน แผนการสอน ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 39.32 และ 12.28 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 การเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการสอน จัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอน และฝึกงาน

การจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. การส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมสื่อการสอนวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	8	3.33
- มีการปฏิบัติ	232	96.67
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ได้แก่</u>		
- จัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อการสอนวิชาต่าง ๆ	146	60.83
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ครูในการผลิตสื่อการสอน	172	71.67
- ติดต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์มาให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน	122	50.83
- ส่งเสริมให้ครูนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อในการ เรียนการสอน	158	65.83
- ส่งเสริมให้ครูหาความรู้เพิ่มเติมในการผลิตสื่อการสอน	176	73.33
- ศึกษาดูงานการผลิตสื่อที่โรงเรียนต่าง ๆ	4	1.67
2. การมีส่วนร่วมของครูในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนวิชาเลือก เสรี (N = 651)		
- ไม่มีส่วนร่วม	76	11.67
- มีส่วนร่วม	575	88.33
<u>ในกรณีที่มีส่วนร่วม ลักษณะการมีส่วนร่วม ได้แก่</u>		
- จัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง	463	71.12
- จัดทำสื่อการเรียนการสอนร่วมกับครูในหมวดวิชา	291	44.70
- จัดทำสื่อการเรียนการสอนร่วมกับครูทุกหมวดวิชา	18	2.76
- จัดทำสื่อการเรียนการสอนร่วมกับกลุ่มโรงเรียน	20	3.07
- แจกสื่อการเรียนการสอนที่โครงการให้โรงเรียนจัดทำให้	166	25.50
- เป็นคณะกรรมการจัดทำสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน	35	5.38

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
- จัดซื้อสื่อการเรียนการสอน	5	1.30
- แบ่งกลุ่มนักเรียนจัดทำสื่อ	1	0.15
- จัดหาสื่อในห้องเรียน	1	0.15
3. การจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานของนักเรียนในการเรียน		
วิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	4	1.67
- มีการปฏิบัติ	236	98.33
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ ได้แก่</u>		
- ใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงานของโรงเรียน	226	94.17
- ใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ	100	41.67

จากตารางที่ 14 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.67 มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการเกี่ยวกับการจัดเตรียมสื่อการสอนของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ ส่งเสริมให้ครูหาความรู้เพิ่มเติมในการผลิตสื่อ คิดเป็นร้อยละ 73.33 รองลงมาได้แก่ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ครูในการผลิตสื่อการสอน ส่งเสริมให้ครูนำทรัพยากรในห้องเรียนมาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน จัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อการสอนวิชาต่าง ๆ และติดต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์มาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 73.33 65.83 และ 50.83 ตามลำดับ

สำหรับการมีส่วนร่วมของครูเกี่ยวกับการจัดเตรียมสื่อการสอนพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 88.33 มีส่วนร่วมจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ลักษณะการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน

ส่วนใหญ่ คือ จัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง คิดเป็นร้อยละ 71.12 รองลงมาได้แก่ จัดทำสื่อการเรียนการสอนร่วมกับครูในหมวดวิชา และแจ้งสื่อการเรียนการสอนที่ต้องการให้ โรงเรียนจัดทำให้ คิดเป็นร้อยละ 44.70 และ 25.50 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 98.33 มีการจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน สำหรับวิธีการจัดเตรียมของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ การใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงานของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.17 รองลงมาได้แก่ ใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 41.67

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 การเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมบริการแนะแนว

การจัดเตรียมบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
1. การส่งเสริมครูเพื่อการจัดเตรียมบริการแนะแนวให้แก่นักเรียน		
เลือกเรียนรายวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	11	4.58
- มีการปฏิบัติ	229	95.42
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ได้แก่</u>		
- จัดประชุมให้ความรู้แก่ครู เรื่องการจัดบริการแนะแนวนักเรียน	139	57.92
- จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรง	214	89.17
- แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวของโรงเรียน	158	65.83
- จัดให้มีสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณในการดำเนินงานแนะแนว	173	72.08
- ส่งเสริมให้บุคลากรแนะแนวได้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการแนะแนว เช่น ศึกษาดูงาน อบรม สัมมนา	173	72.08
- ให้คำปรึกษาและเสนอแนะในการดำเนินงานแนะแนว	174	72.50
3. การมีส่วนร่วมของครูในการจัดเตรียมบริการแนะแนวนักเรียน		
เกี่ยวกับการเรียนวิชาเลือกเสรี ของครูผู้สอน (N = 651)		
- ไม่มีส่วนร่วม	334	51.31
- มีส่วนร่วม	317	48.69
<u>ในกรณีที่มีส่วนร่วม ลักษณะการมีส่วนร่วม ได้แก่</u>		
- รวบรวมข้อมูลส่วนตัวนักเรียนที่ตนเองเป็นที่ปรึกษา	142	21.81
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนในวิชาที่ตนเองสอน	224	34.41
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางบ้านของนักเรียน	44	6.76
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น	80	12.29
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรในท้องถิ่น	56	8.60

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การจัดเตรียมบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- แนะนำกิจกรรมที่จะปฏิบัติ	1	0.15
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาเลือกเสรี	2	0.31
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิชาที่สอน	1	0.15
3. การเตรียมการเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อทราบ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถของแต่ละบุคคล ของฝ่ายแนะแนว (N=123)		
- ไม่มีการดำเนินการ	10	8.13
- มีการดำเนินการ	113	91.87
<u>ในกรณีที่มีการดำเนินการ วิธีการได้แก่</u>		
- จัดทำแบบสัมภาษณ์นักเรียน	53	43.09
- จัดทำแบบสอบถามนักเรียน	104	84.55
- จัดทำแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง	39	31.71
- จัดทำแบบสอบถามผู้ปกครอง	36	29.27
- จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน	69	56.10
- จัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	46	37.40
- จัดเตรียมแบบฟอร์มระเบียบสะสมนักเรียน	99	80.49
- สสำรวจความคิดเห็นด้วยวาจาในห้องเรียน	1	0.81
- จัดทำแบบสำรวจนักเรียน	1	0.81
- จัดทำแบบสรุบบัญญาต่าง ๆ ของนักเรียน	1	0.81
- จัดทำแบบทดสอบความถนัดและความสนใจ	1	0.81
4. การเตรียมการเพื่อให้บริการสนเทศแก่นักเรียนให้สามารถแก้ไข และเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีอย่างกว้างขวาง ตามความสนใจ ความสามารถและความถนัดของนักเรียน ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การจัดเตรียมบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มีการดำเนินการ	8	6.50
- มีการดำเนินการ	115	93.50
<u>ในกรณีที่มีการดำเนินการ วิธีการได้แก่</u>		
- จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว 1 ครบ/สัปดาห์	102	82.93
- วางแผนการปฐมนิเทศนักเรียนใหม่และสัมมนานักเรียนเก่า	87	70.73
- จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการศึกษาและลักษณะการเรียนวิชาเลือกเสรีแต่ละกลุ่มวิชา	63	51.22
- จัดเตรียมเอกสารและป้ายสนเทศ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียน	103	83.74
- จัดหาข่าวสารด้านการศึกษาและอาชีพเพื่อเตรียมจัดศูนย์สนเทศให้นักเรียน	87	70.73
- จัดทำโครงการทัศนศึกษาออกสถานที่ เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	33	26.83
- จัดทำโครงการรักอาชีพ/ตลอดอาชีพ/บริษัทจำลอง	3	2.44
- เชิญวิทยากร	2	1.63
5. การเตรียมการเพื่อบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนให้สามารถเข้าใจ และเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของนักเรียนของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีการดำเนินการ	11	8.94
- มีการดำเนินการ	112	91.06
<u>ในกรณีที่มีการดำเนินการ วิธีการได้แก่</u>		
- ศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	72	58.54
- ศึกษาข้อมูลนักเรียนและรวบรวมเป็นรายกลุ่ม	78	63.41

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การจัดเตรียมบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- จัดบรรยายเรื่องวิชาเลือกเสรี	1	0.81
- ดูผลการเรียนใน รบ.3	1	0.81
6. การเตรียมการเพื่อให้บริการให้กับนักเรียนได้รับประสบการณ์		
ตรงในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีการดำเนินการ	25	20.33
- มีการดำเนินการ	98	79.67
<u>ในกรณีที่มีการดำเนินการ</u> วิธีการได้แก่		
- รวบรวมข้อมูลนักเรียนเพื่อให้ทางโรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริม	31	25.20
- จัดทำเอกสารประกอบการส่งเสริมการเรียนวิชาเลือกเสรี		
แจกนักเรียน	44	35.77
- ติดต่อหน่วยงานราชการ และ เอกชน เพื่อหาทุนสงเคราะห์		
หรือให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน	67	54.47
- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาเลือกเสรีต่าง ๆ เพื่อให้		
นักเรียนได้ศึกษาเป็นพิเศษ	48	39.02
- จัดทำเอกสารประกอบการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีให้		
ผู้ปกครอง และนักเรียนอ่านก่อนเลือก	36	29.27
- จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับวิชาเลือกเสรีแก่นักเรียนและ		
ผู้ปกครอง	1	0.81
7. การเตรียมการเพื่อติดตามผลนักเรียนในการเลือกเรียนวิชา		
เลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีการดำเนินการ	51	41.46
- มีการดำเนินการ	72	58.54
<u>ในกรณีที่มีการดำเนินการ</u> วิธีการได้แก่		

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การจัดเตรียมบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- จัดทำแบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชา เลือกเสรี	20	16.26
- จัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับผลการเรียนวิชาเลือกเสรี ของนักเรียน	42	34.15
- จัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนวิชา เลือกเสรี	27	21.95
- พบนักเรียนที่มีปัญหาในการเลือกเป็นรายบุคคล	1	0.81
- สอบถาม/สัมภาษณ์ในคาบแนะแนว	4	3.25
8. การเตรียมการเพื่อประเมินผลการจัดบริการแนะแนวสำหรับนักเรียน ในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีการดำเนินการ	57	46.34
- มีการดำเนินการ	66	53.66
<u>ในกรณีที่มีการดำเนินการ</u> วิธีการได้แก่		
- กำหนดแผนการประเมินผลต้นปีการศึกษา	10	8.13
- กำหนดแผนการประเมินผลกลางปีการศึกษา	10	8.13
- กำหนดแผนการประเมินผลปลายปีการศึกษา	28	22.76
- กำหนดแผนการประเมินผลเป็นระยะ ๆ และตามความ เหมาะสม	26	21.14
9. การแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวของโรงเรียน ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีการดำเนินการ	10	8.13
- มีการดำเนินการ	113	91.87
<u>ในกรณีที่มีการดำเนินการ</u> คณะกรรมการประกอบด้วย		
- ผู้บริหารโรงเรียน	72	58.54

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การจัดเตรียมบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	71	57.72
- ครูที่ปรึกษา	62	50.41
- ครูแนะแนว	113	91.87
- บุคลากรผู้ที่ได้รับมอบหมาย	89	72.36
- อาจารย์ที่สมัครใจ	1	0.81
- หัวหน้าหมวดวิชา	1	0.81
- ผู้ช่วยฝ่ายบริการ	8	6.50
- หัวหน้าระดับ	2	1.63
- ผู้ช่วยฝ่ายปกครอง	2	1.63
- ผู้ช่วยทุกฝ่าย	2	1.63

จากตารางที่ 15 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมบริการแนะแนว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 95.42 มีการจัดเตรียมบริการแนะแนว สำหรับวิธีการจัดเตรียมบริการแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานแนะแนวโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 89.17 รองลงมาได้แก่ ให้คำปรึกษา และเสนอแนะในการดำเนินงานแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 72.50 นอกจากนี้จัดให้มีสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณในการดำเนินงานแนะแนว ส่งเสริมให้บุคลากรแนะแนวได้เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการแนะแนว เช่น ศึกษาดูงาน อบรม สัมมนา คิดเป็นร้อยละ 72.08 เท่ากัน

สำหรับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการจัดเตรียมบริการแนะแนวนักเรียน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 51.31 ไม่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมบริการแนะแนวนักเรียน มีเพียงร้อยละ 48.69 มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมบริการแนะแนว ลักษณะการมีส่วนร่วมส่วนใหญ่ คือ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนในวิชาที่ตนเองสอน คิดเป็นร้อยละ 34.41

รองลงมาได้แก่ รวบรวมข้อมูลส่วนตัวนักเรียนที่ตนเองเป็นที่ปรึกษา และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 21.81 และ 12.29 ตามลำดับ

ด้านการจัดเตรียมการของฝ่ายแนะแนวเพื่อรวบรวมข้อมูลนักเรียนเพื่อทราบความสนใจ ความถนัด ความสามารถของแต่ละบุคคล พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 91.87 มีการจัดเตรียมเพื่อรวบรวมข้อมูลนักเรียน ส่วนวิธีการจัดเตรียมเพื่อรวบรวมข้อมูลของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ จัดทำแบบสอบถามนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.55 รองลงมาได้แก่ จัดเตรียมแบบฟอร์มระเบียบสะสมนักเรียน จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน และจัดทำแบบสัมภาษณ์นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.49, 56.10 และ 43.09 ตามลำดับ

การจัดเตรียมการของฝ่ายแนะแนวเพื่อให้บริการสนเทศแก่นักเรียน พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 93.50 มีการเตรียมการเพื่อให้บริการสนเทศแก่นักเรียน ส่วนวิธีการในการจัดเตรียมเพื่อให้บริการสนเทศของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ จัดเตรียมเอกสารและป้ายสนเทศเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.74 รองลงมาได้แก่ จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว 1 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 82.93 นอกจากนี้วางแผนการปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ และสัมมนานักเรียนเก่า และจัดทำข่าวสารด้านการศึกษาและอาชีพเพื่อเตรียมจัดศูนย์สนเทศให้แก่ นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.73 เท่ากัน

การจัดเตรียมของฝ่ายแนะแนวเพื่อบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 91.06 มีการจัดเตรียมเพื่อบริการให้คำปรึกษา สำหรับวิธีการจัดเตรียมเพื่อบริการให้คำปรึกษาของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ ศึกษาข้อมูลนักเรียนและรวบรวมเป็นรายกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 63.41 รองลงมาได้แก่ ศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 58.54

สำหรับการจัดเตรียมของฝ่ายแนะแนวเพื่อบริการนักเรียนให้ได้รับประสบการณ์ตรงในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 79.67 มีการจัดเตรียมเพื่อบริการนักเรียนให้ได้รับประสบการณ์ในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี วิธีการจัดเตรียมของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ ติดต่อหน่วยราชการ และเอกชนเพื่อหาทุนส่งเสริมหรือทุนการศึกษาแก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.47 รองลงมาได้แก่ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาเลือกเสรีต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเป็นพิเศษ และจัดทำเอกสารประกอบการส่งเสริมการเรียนวิชาเลือกเสรีแก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 39.02 และ 35.77 ตามลำดับ

การเตรียมการเพื่อติดตามผลนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ มีการเตรียมการเพื่อติดตามผลนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.54 วิธีการเตรียมการเพื่อติดตามผลนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ จัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับผลการเรียนวิชาเลือกเสรีของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.15 รองลงมาได้แก่ จัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนวิชาเลือกเสรี และจัดทำแบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาเลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 21.95 และ 16.26 ตามลำดับ

ด้านการเตรียมการเพื่อประเมินผลการจัดบริการแนะแนวสำหรับนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ มีการเตรียมการเพื่อประเมินผลการจัดบริการแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 53.66 ส่วนวิธีการเตรียมการเพื่อประเมินผลการจัดบริการแนะแนวสำหรับนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ กำหนดแผนการประเมินผลปลายปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.76 รองลงมาได้แก่ กำหนดแผนการประเมินผลเป็นระยะ ๆ และตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 21.13

สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 91.80 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวของโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ครูแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 91.87 รองลงมาได้แก่ บุคลากรผู้ที่ได้รับมอบหมาย คิดเป็นร้อยละ 72.36

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 การเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมประเมินผลหลักสูตร

การจัดเตรียมประเมินผลหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. การจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	4	1.67
- มีการปฏิบัติ	236	98.33
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ได้แก่</u>		
- จัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ครู เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน	202	84.17
- จัดหาคู่มือการวัดผลและประเมินผลให้แก่ครู	200	83.33
- แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานวัดผลและประเมินผล	198	82.50
- ให้หมวดวิชาต่าง ๆ จัดทำจุดประสงค์การเรียน จัดทำข้อสอบ	218	90.85
- จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณเพื่อการวัดผลและประเมินผล	181	75.41
- จัดทำเอกสารเผยแพร่ให้ความรู้	1	0.42
- ส่งครูเข้ารับการอบรม	1	0.42
2. การมีส่วนร่วมของครูในการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรี (N=651)		
- ไม่มีส่วนร่วม	71	10.91
- มีส่วนร่วม	580	89.09
<u>ในกรณีที่มีส่วนร่วม ลักษณะการมีส่วนร่วมได้แก่</u>		
- ศึกษาเอกสารคู่มือการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรี	338	51.92
- ศึกษาทำความเข้าใจตัวหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร	370	56.84
- ศึกษาการทำข้อสอบและการวิเคราะห์ข้อสอบมาตรฐาน	139	21.35
- ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างรายวิชาที่ตนเองสอน	446	68.51
- จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อจัดทำเอกสารการวัดผลและประเมินผล	242	37.71

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การจัดเตรียมประเมินผลหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- แนะนำและพิมพ์แนวทางการประเมินผลแก่ครูผู้สอน	1	0.15
- ให้ความรู้แก่ครู	1	0.15
- จัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้เอง	1	0.15

จากตารางที่ 16 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการจัดเตรียมประเมินผลหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 98.33 มีการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรี สำหรับวิธีการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ให้หมวดวิชาต่าง ๆ จัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดทำข้อสอบ คิดเป็นร้อยละ 90.83 รองลงมาได้แก่ จัดประชุมอบรมให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลให้แก่ครู และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบของงานวัดผลและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 84.17 83.33 และ 82.50 ตามลำดับ

สำหรับการจัดเตรียมของครู ด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 89.09 มีการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผล ส่วนวิธีการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาที่ตนเองสอน คิดเป็นร้อยละ 68.51 รองลงมาได้แก่ ศึกษาทำความเข้าใจตัวหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร และศึกษาเอกสารคู่มือการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 56.83 และ 51.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 การดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเลือกเสรี		
ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	3	1.25
- มีการปฏิบัติ	237	98.75
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ ได้แก่</u>		
- ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นหลัก	197	82.08
- ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ	198	82.50
- ส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ แล้วรู้จักคิด รู้จักทำ	221	92.08
- ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน	205	85.42
- ส่งเสริมให้ครูนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	181	75.42
- ดึงบุคลากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนการสอน	95	39.58
- ส่งเสริมให้มีการสาธิตการสอน	87	36.25
- ช่วยครูคิดสร้างเทคนิคการสอนให้ชัดเจน	78	32.50
- ให้ความสำคัญครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	144	60.00
- จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	149	62.08
- สนับสนุนให้เกิดการนิเทศภายใน	2	0.83
- ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะ 9 ชั้น	1	0.42
2. วิชาเลือกเสรีที่ครูสอนในปีการศึกษา 2533 ได้แก่ (N = 651)		
- กลุ่มวิชาภาษา	127	19.51

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์	143	21.97
- กลุ่มวิชาสังคมศึกษา	124	19.05
- กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลากร	90	13.82
- กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ	119	18.28
- กลุ่มวิชาอาชีพ	96	14.75
3. วิธีสอนที่ครูใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเลือกเสรี		
ได้แก่ (N = 651)		
- สอนแบบบรรยาย	400	61.44
- สอนแบบสาธิต	346	53.15
- การสอนแบบโปรแกรม	74	11.37
- การสอนเป็นคณะ	105	16.13
- แบบหน่วยสหวิทยาการ	50	7.68
- การจำลองสถานการณ์	109	16.74
- แบบศูนย์การเรียนรู้	89	13.67
- การวิเคราะห์งาน	92	14.13
- การสอนแบบเอกัตถภาพ	41	6.30
- การสอนให้คิดสืบค้น	197	30.26
- การแสดงบทบาทสมมติ	122	18.74
- เน้นกระบวนการเรียนการสอน	256	39.32
- สาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติจริง	1	0.15
- สอนให้นักเรียนปฏิบัติจริง	12	1.84

จากตารางที่ 17 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 98.74 มีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร วิธีการที่ใช้ของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้แล้วรู้จักคิด รู้จักทำ คิดเป็นร้อยละ 92.08 รองลงมาได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ และส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 85.42 82.50 และ 82.08 ตามลำดับ นอกจากนี้ส่งเสริมให้ครูนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 75.42

สำหรับวิชาเลือกเสรีที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่สอนในปีการศึกษา 2533 คือ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 21.97 รองลงมาได้แก่ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาสังคมศึกษา และกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 19.51 19.05 และ 18.28 ตามลำดับ

ด้านวิธีสอนของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเลือกเสรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 61.44 ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย รองลงมาได้แก่ สอนแบบสาธิต เน้นกระบวนการเรียนการสอน และการสอนให้คิดสืบค้น คิดเป็นร้อยละ 53.15 39.32 และ 30.26 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 การดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการใช้สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน

การใช้สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. การส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบการสอนวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	13	5.42
- มีการปฏิบัติ	227	94.58
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ได้แก่</u>		
- จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อให้ครูได้ทดลองใช้สื่อการสอน	110	45.83
- ส่งเสริมให้รายวิชาเลือกเสรีต่าง ๆ มีการสาธิตการใช้สื่อการสอน	100	41.67
- ให้คำปรึกษาและแนะนำการใช้สื่อการสอนแก่ครู	158	65.83
- เชิญบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์ มาให้คำแนะนำในการใช้สื่อการสอน	131	54.58
- ให้ครูเข้าประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน	175	72.92
- ส่งเสริมให้ครูนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อ	145	60.42
- ร่วมกับกลุ่มโรงเรียนสร้างสื่อและยืมกันใช้	1	0.42
- ใช้งบประมาณเพื่อสร้างสื่อการสอนแก่ทุกหมวดวิชา	1	0.42
2. การใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาเลือกเสรี ของครู (N = 651)		
- ไม่มีการใช้	23	3.53
- มีการใช้	628	96.47
<u>ในกรณีที่มีการใช้ ใช้โดยคำนึงถึง</u>		
- ความสอดคล้องกับบทเรียน	502	77.11
- งบประมาณในการดำเนินการ	313	48.08
- ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น	277	42.55
- คุณค่าในการส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียน	280	43.01

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การใช้สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
- ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	247	37.94
- ความเหมาะสมกับอายุ สติปัญญาและประสบการณ์ของนักเรียน	297	45.62
- จำนวนที่มีความต้องการต่อจำนวนนักเรียน	1	0.15
- โอกาสที่จะนำไปบริการ	1	0.15
3. การใช้สถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนักเรียนของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	6	2.50
- มีการปฏิบัติ	234	97.50
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ได้แก่</u>		
- จัดให้ใช้สถานที่ภายในโรงเรียน	225	93.75
- จัดให้ใช้สถานประกอบการ แหล่งวิทยากร และสถาน ประกอบอาชีพอิสระ	101	42.08
- บ้านผู้ปกครองนักเรียน	1	0.42
4. การใช้สถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานวิชาเลือกเสรี ของครู (N = 651)		
- ไม่มีการใช้	120	18.43
- มีการใช้	531	81.57
<u>ในกรณีที่มีการใช้ ลักษณะการใช้ได้แก่</u>		
- ใช้อาคาร ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงานของโรงเรียน หรือ ที่ดินในบริเวณโรงเรียน	478	73.43
- ใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการและสถานประกอบ อาชีพอิสระ	68	10.45
- ใช้ห้องโสตทัศนอุปกรณ์	11	1.69

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การใช้สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
- ใช้บ้านนักเรียน	3	0.46
- ใช้วัด	1	0.15
- ใช้ห้องศูนย์ภาษา	1	0.15
- ใช้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้	1	0.15
- ใช้สนามกีฬา	1	0.15
- ใช้ห้องสมุด	1	0.15

จากตารางที่ 18 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการใช้สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 94.58 มีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบการสอน สำหรับวิธีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบการสอนวิชาเลือกเสรีของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ให้ครูเข้าประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 72.92 รองลงมาได้แก่ ให้คำปรึกษาและแนะนำการใช้สื่อการสอนแก่ครู และเชิญบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์ มาให้คำแนะนำในการใช้สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 65.83 และ 54.58 ตามลำดับ

การใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาเลือกเสรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.47 มีการใช้สื่อการเรียนการสอน สำหรับการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 77.11 ใช้โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับบทเรียน รองลงมาได้แก่ งบประมาณในการดำเนินการ ความเหมาะสมกับอายุ สติปัญญาและประสบการณ์ของนักเรียน และคุณค่าในการส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 48.08 45.62 และ 43.01 ตามลำดับ

การใช้สถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 97.50 มีการใช้สถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการและฝึกงาน สำหรับวิธีการที่ใช้ของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ จัดให้ใช้

สถานที่ภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 93.75 รองลงมาได้แก่ จัดให้ใช้สถานประกอบการ
แหล่งวิทยาการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 42.08

สำหรับการใช้สถานที่ที่ผู้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานวิชาเลือกเสรีของผู้สอน
พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 81.57 มีการใช้สถานที่สอน ปฏิบัติการ และฝึกงาน ส่วน
ลักษณะการใช้สถานที่ที่ผู้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานของผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ใช้ อาคาร
ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงานของโรงเรียน หรือที่ดินในบริเวณโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 73.43
รองลงมาได้แก่ ใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็น
ร้อยละ 10.45

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 การดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล	จำนวน	ร้อยละ
1. การส่งเสริมให้ครูดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล		
วิชาเลือกเสรีได้ตามระเบียบการประเมินผล ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	6	2.50
- มีการปฏิบัติ	234	97.50
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ</u> วิธีการที่ใช้ได้แก่		
- จัดประชุมอบรมเชิงวิชาการให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	188	78.33
- ให้คำปรึกษาและแนะนำครูในการดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	205	85.42
- จัดเอกสารคู่มือการวัดผลและประเมินผลให้ครูได้ศึกษา	211	87.92
- เชิญบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์มาให้คำแนะนำครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	114	47.50
2. การวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรี ของครู (N = 651)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	23	3.53
- มีการปฏิบัติ	628	96.47
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ</u> ลักษณะการวัดผลและประเมินผล ได้แก่		
- ใช้วิธีการวัดหลาย ๆ วิธี	407	62.57
- มีการวัดผลก่อนเรียน	503	77.27
- มีการวัดผลระหว่างเรียน	479	73.58
- มีการวัดผลหลังเรียน	444	68.20
- นำผลการวัดมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	268	41.17
- รายงานผลการประเมินให้ฝ่ายวิชาการทราบ	282	43.32

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การวัดผลและประเมินผล	จำนวน	ร้อยละ
3. การกำหนดสิ่งที่ต้องการวัดผลและประเมินผลในรายวิชาเลือกเสรี (N=651)		
- ไม่มีการกำหนด	24	3.69
- มีการกำหนด	627	96.31
<u>ในกรณีที่มีการกำหนด</u> สิ่งที่ต้องการวัดผลและประเมินผล		
<u>ได้แก่</u>		
- ความรู้ความเข้าใจ	513	78.80
- ผลสำเร็จของตน	326	50.08
- เจตคติและลักษณะนิสัยในการทำงาน	363	55.76
- วิธีการ กระบวนการ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน	389	59.75
- การนำไปใช้	2	0.31
- แบบฝึกหัด	1	0.15
- การทำงานร่วมกับผู้อื่น	3	0.46
- การแก้ปัญหา	1	0.15
- ความอดทน/ความพยายาม	1	0.15
- การใช้เวลาในการปฏิบัติงาน	1	0.15

จากตารางที่ 19 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 97.50 มีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรีได้ตามระเบียบการประเมินผล สำหรับวิธีการที่ใช้ของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ จัดเอกสารคู่มือการวัดผล และประเมินผลให้ครูได้ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 87.92 รองลงมาได้แก่ ให้คำปรึกษาและแนะนำครูในการดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล และจัดประชุมอบรมเชิงวิชาการให้ครูความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและ

ประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 85.42 และ 78.33 ตามลำดับ

สำหรับลักษณะการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.47 มีการวัดผลและประเมินผล ส่วนลักษณะการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ มีการวัดผลก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 77.27 รองลงมาได้แก่ มีการวัดผลระหว่างเรียนและมีการวัดผลหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 73.58 และ 68.20 ตามลำดับ

การกำหนดสิ่งที่ต้องการวัดผลและประเมินผลในรายวิชาเลือกเสรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.31 มีการกำหนดสิ่งที่ต้องการวัดผลและประเมินผล สำหรับสิ่งที่ต้องการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ความรู้ความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 78.80 รองลงมาได้แก่ วิธีการ กระบวนการ และขั้นตอนการปฏิบัติงาน และเจตคติและลักษณะนิสัยในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 59.75 และ 55.76 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 การดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดบริการแนะแนว

การจัดบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
1. การกำหนดบุคคลากรที่มีส่วนร่วมในการจัดบริการแนะแนวเพื่อส่งเสริมการจัดวิชาเลือกเสรีของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	7	2.92
- มีการปฏิบัติ	233	97.08
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ ผู้มีส่วนร่วมได้แก่</u>		
- ผู้บริหาร	177	73.25
- ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	218	90.83
- ครูผู้สอน	180	75.00
- ครูที่ปรึกษา	171	71.25
- คณะกรรมการแนะแนว	174	72.50
- คณะกรรมการวิชาการ	172	71.67
- หัวหน้าหมวดวิชา	174	72.50
- ผู้ปกครอง	3	1.25
- ผู้ช่วยฝ่ายบริการ	2	0.83
2. การบริการแนะแนวเกี่ยวกับวิชาเลือกเสรี ของครู (N = 651)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	171	26.27
- มีการปฏิบัติ	480	73.73
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ได้แก่</u>		
- ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเลือกเรียนรายวิชาเลือกเสรี	351	53.92
- แนะนำให้นักเรียนสำรวจตัวเอง ให้อ่านตัวเอง รู้จักคุณค่าของตนเอง	323	49.62
- แนะนำให้นักเรียนรู้จักสิ่งแวดล้อม สภาพชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคม	205	31.49

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การจัดบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- ฝึกและส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อม	127	19.51
- แนะนำให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับทั้งในปัจจุบันและอนาคต	1	0.15
3. การดำเนินการเพื่อรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อทราบความสนใจ ความถนัด และความสามารถของแต่ละคนของฝ่ายแนะแนว (N=123)		
- ไม่มีการดำเนินการ	4	3.25
- มีการดำเนินการ	119	96.75
<u>ในกรณีที่มีการดำเนินการ วิธีการได้แก่</u>		
- สัมภาษณ์นักเรียน	84	68.29
- สัมภาษณ์ผู้ปกครอง	33	26.83
- ใช้แบบสอบถามนักเรียน	108	87.80
- ใช้แบบสอบถามผู้ปกครอง	46	37.40
- ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	81	65.85
- จัดทำระเบียบ สະสม	98	79.67
- สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	78	63.41
- สอบถามเพื่อนนักเรียน	1	0.81
- ศึกษาอัตตชีวประวัติของนักเรียน	1	0.81
4. การจัดบริการสนเทศแก่นักเรียนให้สามารถเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี ได้อย่างกว้างขวางตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถ ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีการจัด	10	8.13

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การจัดบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- มีการจัด	113	91.87
<u>ในกรณีที่มีการจัด ประเภทของบริการที่จัดได้แก่</u>		
- จัดกิจกรรมแนะแนว 1 คาบ/สัปดาห์	105	85.37
- จัดนิทรรศการ และสาธิต เกี่ยวกับรายวิชา เลือกเสรี และอาชีพต่าง ๆ	37	30.08
- จัดศูนย์สนทนาให้ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษา และอาชีพ	66	53.92
- ปรุมนิเทศและสัมมนา เกี่ยวกับการศึกษา และอาชีพ	52	42.28
- จัดป้ายสนทนาให้ข่าวสารด้านการศึกษา และอาชีพต่าง ๆ แก่นักเรียน	101	82.11
- นำนักเรียนไปทัศนศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เกี่ยวกับการศึกษา และอาชีพ	22	17.89
- จัดเสียงตามสาย	1	0.81
- จัดวารสารให้ข้อมูลให้ความรู้	1	0.81
5. การจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนให้สามารถเข้าใจและเลือกเรียนวิชา เลือกเสรีได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนักเรียน ของฝ่ายแนะแนว (N=123)		
- ไม่มีการจัด	4	3.25
- มีการจัด	119	96.75
<u>ในกรณีที่มีการจัด ลักษณะบริการ ได้แก่</u>		
- ให้คำปรึกษานักเรียนเป็นกลุ่ม	98	79.67
- ให้คำปรึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล	92	74.20

ตารางที่ 20 (ต่อ)

	การจัดบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
6.	การให้บริการแก่นักเรียน เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ทางด้าน การศึกษาและอาชีพ ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
	- ไม่มีการบริการ	7	5.69
	- มีการบริการ	116	94.31
	<u>ในกรณีที่มีการบริการ</u> ประเภทบริการที่จัด ได้แก่		
	- แจกเอกสารแนะแนวนักเรียน	83	67.48
	- จัดส่งนักเรียนออกไปฝึกงานนอกโรงเรียน	37	30.08
	- จัดประชุมชี้แจงนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี	69	56.10
	- เชิญผู้ประกอบการ / ผู้ประกอบอาชีพอิสระมาบรรยาย ประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพให้นักเรียนฟัง	68	55.28
	- จัดหาทุนส่งเคราะห์นักเรียนที่สนใจจะประกอบอาชีพอิสระ	55	44.72
	- จัดตลาดนัดอาชีพ	2	1.63
	- จัดแข่งขันทักษะอาชีพ	1	0.81
	- จัดโครงการหารายได้ระหว่างเรียน	2	1.62
	- จัดนิทรรศการ	1	0.81
	- จัดสัปดาห์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ	1	0.81
7.	การจัดบริการแนะแนวให้นักเรียนรู้จักสิ่งแวดล้อม สภาพชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคม ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
	- ไม่มีการจัด	13	10.57
	- มีการจัด	110	89.43
	<u>ในกรณีที่มีการจัด</u> ลักษณะการจัด ได้แก่		
	- จัดนิทรรศการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สภาพชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคม	43	34.96

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การจัดบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- นำนักเรียนไปทัศนศึกษาให้ได้รับประสบการณ์ตรง	31	25.20
- เชิญวิทยากรมาพูดให้นักเรียนฟัง	71	57.72
- จัดเอกสารแนะแนวนักเรียนให้ศึกษาได้ตลอดเวลา	74	60.16
8. การจัดการติดตามผลนักเรียนที่เรียนวิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N=123)		
- ไม่มีการจัด	38	30.89
- มีการจัด	85	69.11
<u>ในกรณีที่มีการจัด วิธีการติดตาม ได้แก่</u>		
- สอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาเลือกเสรี	70	56.91
- สัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาเลือกเสรี	38	30.89
- สังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการเรียนวิชาเลือกเสรี	51	41.46
- สอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนวิชาเลือกเสรี	13	10.57
- ศึกษาจากเอกสารรายงานผลการเรียนของนักเรียน	54	43.90
- สอบถามจากอาจารย์ประจำกลุ่ม	1	0.81
- ฝ่ายวิชาการดำเนินการ	1	0.81
- ประชุมปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้อง	1	0.81

จากตารางที่ 20 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการจัดบริการแนะแนว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 97.08 กำหนดบุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการจัดบริการแนะแนว สำหรับการกำหนดบุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการจัดบริการแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 90.83 รองลงมาได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และ 73.75 ตามลำดับ

การบริการแนะแนวของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 73.73 มีการบริการแนะแนวเกี่ยวกับวิชา เลือกเสรี สำหรับวิธีการแนะแนวของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ให้คำแนะนำแก่นักเรียนเลือกเรียนรายวิชา เลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 53.92 รองลงมาได้แก่ แนะนำให้นักเรียนสำรวจตัวเอง ให้รู้จักตัวเอง รู้จักคุณค่าของตนเอง และแนะนำให้รู้จักสิ่งแวดล้อม สภาพชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคม คิดเป็นร้อยละ 49.62 และ 31.49 ตามลำดับ

การดำเนินการเพื่อรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อทราบความสนใจ ความถนัดและความสามารถของแต่ละคน พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.75 มีการดำเนินการเพื่อรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล สำหรับวิธีการดำเนินการของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ ใช้แบบสอบถามนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.80 รองลงมาได้แก่ จัดทำระเบียบสนทนา และสัมภาษณ์นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 79.67 และ 68.29 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ ออกเยี่ยมบ้านพักนักเรียนและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 65.85 และ 63.41 ตามลำดับ

ด้านการจัดบริการสนเทศแก่นักเรียน พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 91.87 มีการจัดบริการสนเทศให้แก่นักเรียน สำหรับประเภทของบริการสนเทศที่จัดของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่คือ การจัดกิจกรรมแนะแนว 1 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 85.37 รองลงมาได้แก่ จัดป้ายสนเทศให้ข่าวสารด้านการศึกษาและอาชีพต่าง ๆ แก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 82.11 นอกจากนี้จัดศูนย์สนเทศให้ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษาและอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 53.66

การจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนของฝ่ายแนะแนว พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.75 มีการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน สำหรับลักษณะการบริการให้คำปรึกษาของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ ให้คำปรึกษานักเรียนเป็นกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 79.67 รองลงมาได้แก่ ให้คำปรึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 74.20

สำหรับการให้บริการแก่นักเรียนเพื่อได้รับประสบการณ์ทางการศึกษาและอาชีพ พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 94.31 มีการจัดบริการให้นักเรียน ส่วนประเภทบริการที่จัดของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ แจกเอกสารแนะนำนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 67.48 รองลงมาได้แก่ จัดประชุมชี้แจงนักเรียนในการเลือกเรียนวิชา เลือกเสรี และเชิญผู้ประกอบการ /

ผู้ประกอบการอาชีพอิสระมาบรรยายประสบการณ์ที่เกี่ยวกับอาชีพให้นักเรียนฟัง คิดเป็นร้อยละ 56.10 และ 55.28 ตามลำดับ

การจัดบริการแนะแนวให้นักเรียนรู้จักสิ่งแวดล้อม สภาพชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 89.43 มีการจัดบริการแนะแนวให้รู้จักสิ่งแวดล้อม สภาพชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคม ส่วนลักษณะการจัดของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ จัดเอกสารแนะแนวนักเรียนให้ศึกษาได้ตลอดเวลา คิดเป็นร้อยละ 60.16 รองลงมาได้แก่ เชิญวิทยากรมาพูดให้นักเรียนฟัง และจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สภาพชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคม คิดเป็นร้อยละ 57.72 และ 34.96 ตามลำดับ

สำหรับการจัดบริการติดตามผลนักเรียนของฝ่ายแนะแนว พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 69.11 มีการจัดบริการติดตามผลนักเรียน วิธีการติดตามผลนักเรียนของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ สอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาเลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 56.91 รองลงมาได้แก่ ศึกษาจากเอกสารรายงานผลการเรียนของนักเรียน และสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการเรียนวิชาเลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 43.90 และ 41.46 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 การดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการนิเทศและติดตามผล

การนิเทศและติดตามผล	จำนวน	ร้อยละ
1. การกำหนดบุคลากรผู้ที่มีส่วนร่วมในการนิเทศและติดตามผล		
การดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	11	4.58
- มีการปฏิบัติ	229	95.42
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ ผู้ที่มีส่วนร่วม ได้แก่</u>		
- ผู้บริหาร	151	62.92
- ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	213	88.75
- หัวหน้าหมวดวิชา	196	81.67
- คณะกรรมการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	114	47.50
- คณะกรรมการวิชาการ	132	55.00
- คณะกรรมการดำเนินงานใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง	2	0.83
- ทีมงานวิเคราะห์ผลปฏิบัติ	1	0.42
2. การนิเทศและติดตามผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร		
(N=240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	12	5.00
- มีการปฏิบัติ	228	95.00
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ ได้แก่</u>		
- การจัดประชุมครูกลุ่มย่อย	166	69.17
- การพาครูไปทัศนศึกษา	100	41.67
- การระดมสมอง	105	43.75
- การเยี่ยมเยียนชั้นเรียน	101	42.08
- การจัดประชุมครูทั้งโรงเรียน	175	72.92

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การนิเทศและติดตามผล	จำนวน	ร้อยละ
- ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน	160	66.67
- ส่งเสริมให้ครู เพิ่มพูนความรู้ และประสิทธิภาพในการสอน	154	64.17
- แลก เปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ระหว่าง โรงเรียน ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร	2	0.83
- ประชุมคณะทำงาน	2	0.83
- ประชุมครูในหมวด	1	0.42
- ประชุมหัวหน้าหมวด	3	1.25
3. การนิเทศและติดตามผล การดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ของครู (N=651)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	158	24.27
- มีการปฏิบัติ	493	75.73
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ ได้แก่</u>		
- หมวดวิชาจัดประชุมครู	332	51.00
- สอบถามบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง	247	37.09
- โรงเรียนจัดประชุมครู	178	27.34
- ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ เช่น แผนการสอน	254	39.02
- สัมภาษณ์นักเรียน	133	20.43
- เยี่ยม เยียนชั้นเรียน	56	8.60
- ติดตามผลการเรียน	1	0.15
- ปรึกษากับผู้สอนร่วมกัน	1	0.15
- ติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ	1	0.15

จากตารางที่ 21 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีด้านการนิเทศ และติดตามผล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 95.42 มีการกำหนดบุคลากร ผู้ที่มีส่วนร่วมในการนิเทศและติดตามผล สำหรับบุคลากรผู้มีส่วนร่วมส่วนใหญ่ ได้แก่ ผู้ช่วยฝ่าย วิชาการ คิดเป็นร้อยละ 88.75 รองลงมาได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชา และผู้บริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.67 และ 62.92 ตามลำดับ

สำหรับการนิเทศและติดตามผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 95.00 มีการนิเทศและติดตามผลการดำเนินการจัด วิธีการ นิเทศและติดตามผลของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ การจัดประชุมครูทั้งโรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 72.92 รองลงมาได้แก่ การจัดประชุมครูกลุ่มย่อย การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาการ เรียนการสอน และการส่งเสริมให้ครู เพิ่มพูนความรู้ และประสิทธิภาพในการสอน คิดเป็นร้อยละ 69.17, 66.67 และ 64.17 ตามลำดับ

ด้านการนิเทศและติดตามผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75.72 มีการนิเทศและติดตามผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี สำหรับวิธีการ นิเทศและติดตามผลของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ หมวดวิชาจัดประชุมครู คิดเป็นร้อยละ 51.00 รองลงมาได้แก่ ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ เช่น แผนการสอน และสอบถามบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 39.02 และ 37.94 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 การติดตามประเมินผลการจัดวิชา เลือกเสรี ด้านการเตรียมการจัดวิชา เลือกเสรี

การติดตามประเมินผลด้านการ เตรียมการจัดวิชา เลือกเสรี	จำนวน	ร้อยละ
1. การติดตามประเมินผลการ เตรียมการจัดวิชา เลือกเสรี ของผู้บริหาร		
(N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	8	3.33
- มีการปฏิบัติ	232	96.67
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ ได้แก่</u>		
- สอบถามนักเรียน	166	69.17
- สอบถามคณะกรรมการวิชาการ	118	49.17
- สอบถามครูผู้สอน	198	82.50
- สอบถามหัวหน้าหมวดวิชา	190	79.17
- สอบถามผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	141	58.75
- สอบถามคณะกรรมการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	79	32.92
- ประชุมบุคลากร ผู้ที่เกี่ยวข้อง	136	56.67
- การศึกษาข้อมูลจากรายงานการปฏิบัติงาน	124	51.67
- การศึกษาข้อมูลจากแผนปฏิบัติงาน	90	37.50
- สังเกตการปฏิบัติงาน	2	0.83
2. การติดตามประเมินผลการ เตรียมการจัดวิชา เลือกเสรี ของครู		
(N=651)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	129	19.82
- มีการปฏิบัติ	522	80.18
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ ได้แก่</u>		
- สอบถามนักเรียน	324	49.77
- สอบถามครูผู้สอน	357	54.84
- สอบถามครูแนะแนว	120	18.43

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การติดตามประเมินผลด้านการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี	จำนวน	ร้อยละ
- สอบถามผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	299	45.93
- สอบถามผู้ปกครอง	59	9.06
- สอบถามเจ้าของแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการหรือ สถานประกอบอาชีพอิสระ	46	7.07
3. การกำหนดบุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการจัด บริการแนะแนวเพื่อส่งเสริมการจัดวิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีการกำหนด	39	31.71
- มีการกำหนด	84	68.29
<u>ในกรณีที่มีการกำหนด ผู้มีส่วนร่วม ได้แก่</u>		
- ครูที่ปรึกษา	53	43.09
- ครูสอนวิชาเลือกเสรี	45	36.59
- คณะกรรมการแนะแนวของโรงเรียน	51	41.46
- ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	54	43.90
- ผู้บริหาร	22	17.89
- คณะทำงาน เกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง	1	0.81
- คณะกรรมการวิชาการ	2	0.63
4. การติดตามผลการเตรียมการจัดบริการแนะแนวให้แก่ นักเรียนเกี่ยวกับวิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีการติดตาม	41	33.33
- มีการติดตาม	82	66.67
<u>ในกรณีที่มีการติดตาม วิธีการ ได้แก่</u>		
- สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	37	30.08

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การติดตามประเมินผลด้านการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี	จำนวน	ร้อยละ
- สอบถามบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง	61	49.59
- ศึกษาข้อมูลจากแผนปฏิบัติงาน	41	33.33
- ศึกษาข้อมูลจากรายงานการปฏิบัติงาน	33	26.83

จากตารางที่ 22 แสดงข้อมูล เกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.67 มีการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี สำหรับวิธีการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ สอบถามครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 82.50 รองลงมาได้แก่ สอบถามหัวหน้าหมวดวิชา สอบถามนักเรียน และสอบถามผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 79.17 69.17 และ 58.75 ตามลำดับ

สำหรับการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 80.18 มีการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี วิธีการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ สอบถามครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 54.84 รองลงมาได้แก่ สอบถามนักเรียนและสอบถามผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 49.77 และ 45.93 ตามลำดับ

ด้านการกำหนดบุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล การจัดบริการแนะแนว เพื่อส่งเสริมการจัดวิชาเลือกเสรีของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 68.29 มีการกำหนดบุคลากรผู้มีส่วนร่วม สำหรับบุคลากรผู้มีส่วนร่วมส่วนใหญ่ คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 43.90 รองลงมาได้แก่ ครูที่ปรึกษา และคณะกรรมการแนะแนวของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 43.09 และ 41.46 ตามลำดับ

วิธีการของฝ่ายแนะแนว เกี่ยวกับการติดตามผลการเตรียมการจัดบริการแนะแนว พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.66 มีการติดตามผลการเตรียมการจัดบริการแนะแนว สำหรับวิธีการติดตามผลการเตรียมการจัดบริการแนะแนวส่วนใหญ่ คือ สอบถามบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 49.59 รองลงมาได้แก่ ศึกษาข้อมูลจากแผนปฏิบัติงาน และสัมภาษณ์บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 30.08 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 การติดตามประเมินผลวิชาเลือกเสรี ด้านการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี

การติดตามประเมินผลด้านการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี	จำนวน	ร้อยละ
1. การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N=240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	8	3.33
- มีการปฏิบัติ	232	96.67
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ ได้แก่</u>		
- การสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง	179	74.58
- การประชุมสัมมนาบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง	133	55.42
- การสังเกตการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้รับผิดชอบ	195	81.25
- การศึกษาข้อมูลจากเอกสารสรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน	121	50.42
- การศึกษาข้อมูลจากแผนปฏิบัติงาน	101	42.08
- ชักถามนักเรียนและครูผู้สอน	149	62.08
- ผลการสอบของนักเรียน	1	0.42
2. การกำหนดบุคลากรผู้ที่มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	18	7.50
- มีการปฏิบัติ	222	92.50
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ ผู้ที่มีส่วนร่วม ได้แก่</u>		
- ผู้บริหาร	128	53.33
- ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	208	86.67
- ครูแนะแนว	135	56.25
- ครูผู้สอน	176	73.33
- หัวหน้าหมวดวิชา	179	74.58
- คณะกรรมการวิชาการ	117	48.75

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การติดตามประเมินผลด้านการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี	จำนวน	ร้อยละ
- คณะกรรมการหลักสูตร	2	0.83
- คณะทำงานติดตามและประเมินผลงาน	1	0.42
- กรรมการประเมินผล	1	0.42
3. การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	122	18.74
- มีการปฏิบัติ	529	81.26
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ ได้แก่</u>		
- หมวดยุทธศาสตร์จัดประชุมครู	326	50.08
- โรงเรียนจัดประชุมครู	212	32.57
- การสัมภาษณ์นักเรียน	134	20.58
- สอบถามบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง	208	31.95
- ตรวจสอบผลงาน/เอกสาร/สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติ	187	28.73
4. การติดตามผลการเตรียมการจัดบริการแนะแนวให้แก่ นักเรียน		
เกี่ยวกับการเรียนวิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีการติดตาม	39	31.71
- มีการติดตาม	84	68.29
<u>ในกรณีที่มีการติดตาม วิธีการ ได้แก่</u>		
- สัมภาษณ์บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง	34	27.64
- สอบถามบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง	60	48.78
- ศึกษาข้อมูลจากแผนปฏิบัติงาน	33	26.83
- ศึกษาข้อมูลจากรายงานการปฏิบัติงาน	37	30.08
- สังเกตจากกลุ่มผู้เรียน	1	0.81

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การติดตามประเมินผลด้านการดำเนินการจัดวิชา เลือกเสรี	จำนวน	ร้อยละ
- ฝ่ายวิชาการดำเนินการ	2	1.63
- จัดทำแบบสอบถามนักเรียน	2	1.63
5. การประเมินผลการจัดบริการ แผนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของฝ่ายแนะแนว (N= 123)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	18	14.63
- มีการปฏิบัติ	105	85.37
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการ ได้แก่</u>		
- ประเมินผลการเตรียมการจัดบริการแนะแนว	47	38.21
- ประเมินผลการดำเนินการจัดบริการแนะแนว	77	62.60
- ประเมินผลการติดตามผลการจัดบริการแนะแนว	68	55.28
- สังเกตการทำงานของนักเรียน	1	0.81
- สังเกตจากการใช้บริการแนะแนว	1	0.81
6. การประเมินผลการจัดวิชา เลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีการปฏิบัติ	26	10.83
- มีการปฏิบัติ	214	89.17
<u>ในกรณีที่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้ ได้แก่</u>		
- ประเมินผลการเตรียมการจัดวิชา เลือกเสรี	155	64.58
- ประเมินผลการดำเนินการจัดวิชา เลือกเสรี	169	70.42
- ประเมินผลการติดตามผลการจัดวิชา เลือกเสรี	172	71.67

จากตารางที่ 23 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลวิชาเลือกเสรี ด้านการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.67 มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี สำหรับวิธีการติดตามประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ การสังเกตการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 81.25 รองลงมาได้แก่ การสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง และซักถามนักเรียนและครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 74.58 และ 62.08 ตามลำดับ

สำหรับการกำหนดบุคลากรผู้ที่มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรีของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 92.50 มีการกำหนดบุคลากรผู้ที่มีส่วนร่วม บุคลากรผู้ที่มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรีส่วนใหญ่ คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 86.67 รองลงมาได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 74.58 และ 73.33 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ครูแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 56.25

การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 81.26 มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี วิธีการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีส่วนใหญ่ คือ หมวดวิชาจัดประชุมครู คิดเป็นร้อยละ 50.08 รองลงมาได้แก่ โรงเรียนจัดประชุมครู และสอบถามบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 32.57 และ 31.95 ตามลำดับ

สำหรับวิธีการของฝ่ายแนะแนวเกี่ยวกับการติดตามผลการจัดบริการแนะแนว พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 68.29 มีการติดตามผลการจัดบริการแนะแนว วิธีการติดตามผลการจัดบริการแนะแนวส่วนใหญ่ คือ สอบถามบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 48.78 รองลงมาได้แก่ ศึกษาข้อมูลจากรายงานการปฏิบัติงาน สัมภาษณ์บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง และศึกษาข้อมูลจากแผนปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 30.08 27.64 และ 26.83 ตามลำดับ

การประเมินผลการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 85.37 มีการประเมินผลการจัดบริการแนะแนวสำหรับวิธีการประเมินผลการจัดบริการแนะแนวส่วนใหญ่ คือ ประเมินผลการดำเนินการจัดบริการแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 62.60 รองลงมาได้แก่ ประเมินผลการติดตามผลการจัดบริการแนะแนว และประเมินผลการเตรียมการ

จัดบริการแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 55.28 และ 38.21 ตามลำดับ

ส่วนการประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรีของผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 89.17 มีการประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรี สำหรับวิธีการประเมินผลส่วนใหญ่ คือ ประเมินผลการติดตามผลการจัดวิชาเลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 71.66 รองลงมาได้แก่ ประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี และประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 70.42 และ 64.58 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดวิชา เลือกเสรีในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา

ที่จะเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับ ดังนี้

เนื่องจากข้อมูลของงานวิจัยนี้ประกอบด้วยข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องหลายประเภท ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้จะนำเสนอโดยยึดสาระของงานวิจัยเป็นหลัก ฉะนั้นจำนวนผู้ให้ข้อมูลแต่ละชนิดอาจไม่เท่ากัน การคำนวณค่าร้อยละจะพิจารณาจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลแต่ละชนิด โดยจำนวนผู้ให้ข้อมูลจะระบุไว้ท้ายข้อความแต่ละข้อ

ซึ่งมีรายละเอียดดัง เสนอในตารางที่ 24-35 ดังนี้

ตารางที่ 24 ปัญหาการ เตรียมการจัดวิชา เลือกเสรี ด้านการจัดกลุ่มการเรียน

ปัญหาการจัดกลุ่มการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาในการจัดกลุ่มการเรียนรายวิชา เลือกเสรีของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีปัญหา	30	12.50
- มีปัญหา	210	87.50
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ	169	70.42
- วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ มีจำนวนไม่เพียงพอ	167	69.58
- บุคลากรผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกลุ่มการเรียน		
มีความรู้ เรื่องหลักสูตรไม่เพียงพอ	84	35.00
- ขาดการสนับสนุนจากบุคลากรภายนอก	50	20.83
- ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ		
และสถานประกอบอาชีพอิสระ	78	32.50
- นักเรียน เลือกบางวิชามากเกินไป	5	2.08
- นักเรียน เลือกบางวิชาน้อย	2	0.83
- ความไม่สนใจของนักเรียน	2	0.83

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ปัญหาการจัดกลุ่มการ เรียน	จำนวน	ร้อยละ
- ครูผู้สอนมีงานพิเศษซึ่ง โรงเรียนมอบหมาย	1	0.42
2. ปัญหาในการจัดกลุ่มการ เรียนวิชา เลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีปัญหา	149	22.89
- มีปัญหา	502	77.11
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ขาดวัสดุ อุปกรณ์ใช้ในการผลิต เอกสาร	240	36.87
- นักเรียนขาดความสนใจในการ เลือกวิชา เรียน	283	43.47
- ครูไม่มีประสบการณ์ในการจัดกลุ่มการ เรียน	414	63.59
- ครูขาดความรู้ความ เข้าใจในการจัดกลุ่มการ เรียน	96	14.75
- โรงเรียนไม่ได้แนะนำชี้แจงให้ครุทราบอย่างละเอียด	78	11.98
- ขาดการสนับสนุนจาก ผู้ปกครอง	88	13.52
- ขาดความร่วมมือจากแหล่ง วิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ	88	13.52
- ขาดการประชาสัมพันธ์นักเรียนและผู้ปกครอง	103	15.82
- นักเรียนเลือกมากเกินไป	1	0.15
- นักเรียนชอบ เปลี่ยนวิชา เลือก	1	0.15
- นักเรียนสนใจ เลือกแต่วิชาสามัญ	1	0.15
- นักเรียนไม่ได้รายวิชาที่ต้องการทั้งหมด	7	1.08
- นักเรียนขาดความรับผิดชอบ	2	0.31
- นักเรียนไม่เข้าใจในการ เลือก	4	0.61
- นักเรียน เลือกตามกัน	3	0.46
- โรงเรียนมีสถานที่จำกัด	2	0.31
- ครูมีน้อย	8	1.23

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ปัญหาด้านการจัดกลุ่มการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดงบประมาณสนับสนุน	3	0.46
- วิชา เลือกไม่หลากหลาย	3	0.46

จากตารางที่ 24 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดกลุ่มการเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 87.50 มีปัญหาในการจัดกลุ่มการเรียน สำหรับปัญหาในการจัดกลุ่มการเรียนของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 70.42 รองลงมาได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ มีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 69.58

สำหรับการจัดกลุ่มการเรียนวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 77.11 มีปัญหาในการจัดกลุ่มการเรียน ปัญหาในการจัดกลุ่มการเรียนของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ครูไม่มีประสบการณ์ในการจัดกลุ่มการเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.59 รองลงมาได้แก่ นักเรียนขาดความสนใจในการเลือกวิชาเรียน และขาดวัสดุ อุปกรณ์ ใช้ในการผลิตเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 43.47 และ 36.87 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ปัญหาการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดครูเข้าสอน

ปัญหาการจัดครู เข้าสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาในการจัดครู เข้าสอนวิชา เลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีปัญหา	48	20.00
- มีปัญหา	192	80.00
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ	164	68.33
- โรงเรียนไม่ได้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอน	7	2.92
- แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระไม่ให้ความร่วมมือ	51	21.25
- ขาดงบประมาณในการจัดหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอน	115	47.92
- บางรายวิชาไม่มีนักเรียนเลือกเรียน	2	0.83
- ลื่น เบื่องานบุคลากร	1	0.42
- ครูรับภาระมากอยู่แล้ว	1	0.42
- ครูสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ	1	0.42
2. ปัญหาในการจัดครู เข้าสอนวิชา เลือกเสรี ของครู (N = 651)		
- ไม่มีปัญหา	324	49.77
- มีปัญหา	327	50.23
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- โรงเรียนไม่ได้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตัวครูในเรื่องความสามารถพิเศษและประสบการณ์	153	23.50
- ครูไม่ให้ความร่วมมือแก่ทางโรงเรียนในการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตัวเอง	54	8.29
- ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ	103	15.82

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ปัญหาการจัดครู เข้าสอน	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรในท้องถิ่น	89	13.67
- บุคลากรไม่เพียงพอ	4	0.61
- บางรายวิชาไม่สนองความต้องการของนักเรียน	1	0.15
- โรงเรียนให้ความสนับสนุนน้อยมาก	1	0.15

จากตารางที่ 25 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดครูเข้าสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 80.00 มีปัญหาในการจัดครูเข้าสอน สำหรับปัญหาในการจัดครูเข้าสอนของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 68.33 รองลงมาได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอน แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระไม่ให้ความร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 47.92 และ 21.25 ตามลำดับ

สำหรับการจัดครูเข้าสอนวิชาเลือกเสรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 50.23 ตอบว่า มีปัญหา ปัญหาในการจัดครูเข้าสอนของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ โรงเรียนไม่ได้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตัวครูในเรื่องความสามารถพิเศษและประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 23.50 รองลงมาได้แก่ ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ และขาดข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 15.82 และ 13.67 ตามลำดับ

ตารางที่ 26 ปัญหาการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร

ปัญหาการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาในการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการใช้		
หลักสูตร แผนการสอน แผนการสอน ฯลฯ ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีปัญหา	62	25.83
- มีปัญหา	178	74.17
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- เอกสารประกอบหลักสูตรมีจำนวนไม่เพียงพอ	131	54.58
- ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทำแผนการสอน		
แผนการสอน ไม่เพียงพอ	128	53.33
- ทมวดวิชาไม่ได้แนะนำให้ครูจัดทำแผนการสอน		
แผนการสอน	21	8.75
- นโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการให้ครูจัดทำแผนการสอน		
แผนการสอนไม่ชัดเจน	23	9.58
- วัสดุในการจัดทำแผนการสอน แผนการสอนไม่เพียงพอ	56	23.33
- กรมวิชาการส่งไปให้ช้า	4	1.67
- ครูไม่ให้ความร่วมมือ	3	1.25
- แผนการสอนทำยาก	2	0.83
2. ปัญหาในการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือ		
การใช้หลักสูตร แผนการสอน แผนการสอน ฯลฯ ของครู		
(N= 651)		
- ไม่มีปัญหา	217	33.33
- มีปัญหา	434	66.67
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- เอกสารประกอบหลักสูตรมีจำนวนไม่เพียงพอ	345	52.99

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ปัญหา การจัด เตรียม เอกสาร ประกอบ หลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำแนวการสอน แผนการสอน ไม่เพียงพอ	205	31.49
- ทนายวิชาไม่ได้แนะนำให้ครูจัดทำแนวการสอน แผนการสอน	36	5.53
- ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำแนวการสอน แผนการสอนไม่เพียงพอ	163	25.04
- ครูไม่ให้ความร่วมมือ	45	6.91
- นโยบายของโรงเรียน เกี่ยวกับการให้ครูจัดทำแนวการสอน แผนการสอนไม่ชัดเจน	91	13.98
- ไม่มีวิทยากรมาให้คำแนะนำ	1	0.15
- ไม่มีเอกสารประกอบหลักสูตรที่สมบูรณ์	1	0.15
- ไม่มีเอกสาร	4	0.61
- ครูมีคาบสอนมากเกินไป	2	0.31
- ครูขาดแหล่งค้นคว้า	1	0.15

จากตารางที่ 26 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 74.17 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ เอกสารประกอบหลักสูตรมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 54.58 รองลงมา ได้แก่ ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำแนวการสอน แผนการสอนไม่เพียงพอ และวัสดุในการจัดทำแนวการสอน แผนการสอนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 53.33 และ 23.33 ตามลำดับ

ในการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรของครู พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็น

ร้อยละ 66.67 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรของ
ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ได้แก่ เอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 53.00 รองลง
มาได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำแนวการสอน แผนการสอนไม่เพียงพอ และครุมีความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำแนวการสอน แผนการสอนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 31.49 และ
25.04 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ นโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการให้ครูจัดทำแนวการสอน
แผนการสอนไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 13.98

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ปัญหาการเตรียมการจัดวิชา เลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน

ปัญหาการจัด เตรียมสื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาในการส่ง เสริมให้ครูจัด เตรียมสื่อการสอนรายวิชา		
เลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีปัญหา	90	37.50
- มีปัญหา	150	62.50
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำสื่อการสอน	49	20.42
- หมวดวิชาต่าง ๆ ไม่ได้ส่ง เสริมให้ครูจัดทำสื่อการสอน	28	11.67
- วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอ	92	38.33
- ไม่ได้แนะนำชี้แจง ครูในการจัดทำสื่อการสอน	22	9.17
- ขาดความร่วมมือจากท้องถิ่นในการนำทรัพยากรมาใช้ประกอบการ เรียนการสอน	40	16.67
- ประชุมปฏิบัติการแล้วแต่ไม่ดำเนินการให้จัดทำอย่างจริงจัง	1	0.42
- จัดทำสื่อแล้วแต่ไม่นำไปทดลองใช้	1	0.42
- ครูไม่นิยมใช้สื่อ	7	2.92
- ครูมีหน้าที่หลายอย่างจึงไม่มีเวลาทำสื่อ	5	2.08
2. ปัญหาในการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนวิชา เลือกเสรี ของครู		
(N=651)		
- ไม่มีปัญหา	236	36.25
- มีปัญหา	415	63.75

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ปัญหาการจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำสื่อการสอน	143	21.97
- หมาววิชาไม่ได้ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง	44	1.76
- วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอ	258	39.63
- ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำสื่อการสอนไม่เพียงพอ	201	30.88
- ครูไม่ได้รับคำแนะนำ ชี้แจงในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน	123	18.89
- ห้องถื่นไม่ให้ความร่วมมือในการนำทรัพยากรมาใช้ประกอบการเรียนการสอน	37	5.68
- ครูไม่สนใจจะทำ	4	0.61
- ไม่มีเวลาทำ	5	0.77
- ไม่มีจำหน่าย	1	0.15
- ขาดงบประมาณ	6	0.92
- วัสดุไม่เพียงพอ	1	0.15
3. ปัญหาในการจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงาน		
ของนักเรียนในการเรียนวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีปัญหา	75	31.25
- มีปัญหา	165	68.75
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ปัญหาการจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
- โรงเรียนมีอาคารสถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงาน ไม่เพียงพอ	140	58.33
- ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ	63	26.25
- ขาดการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	34	14.17
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน	26	10.83
- ขาดงบประมาณสนับสนุน	2	0.83
4. ปัญหาในการจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ หรือฝึกงาน ของครู (N=651)		
- ไม่มีปัญหา	332	51.00
- มีปัญหา	319	49.00
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงาน มีไม่เพียงพอ	239	36.71
- เนื้อที่บริเวณโรงเรียนมีจำกัด	114	17.51
- ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ	78	11.98
- ขาดการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	50	7.68
- โรงเรียนไม่ได้ตั้งเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้	41	6.30
- อุปกรณ์ชำรุดหมดสภาพ	1	0.15
- โรงเรียนขาดการสนับสนุนห้องปฏิบัติการ	1	0.15
- มีเสียงรบกวน	1	0.15

จากตารางที่ 27 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 62.50 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาการจัดเตรียมสื่อการสอนของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 38.33 รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการสอน และขาดความร่วมมือจากท้องถิ่นในการนำทรัพยากรมาใช้ประกอบการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 20.42 และ 16.67 ตามลำดับ

สำหรับการจัดเตรียมสื่อการสอนของครู พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 63.75 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการจัดเตรียมสื่อการสอนของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 39.63 รองลงมาได้แก่ ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำสื่อการสอนไม่เพียงพอ และโรงเรียนไม่ได้จัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 30.88 และ 21.97 ตามลำดับ นอกจากนี้ ได้แก่ ครูไม่ได้รับคำแนะนำ ชี้แจงในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 18.89

ส่วนการจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานของนักเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 68.75 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานของนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ โรงเรียนมีอาคารสถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมาได้แก่ ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 26.25 นอกจากนี้ได้แก่ ขาดการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 14.17 และ 10.83 ตามลำดับ

สำหรับการจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการและฝึกงานของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 51.00 ตอบว่า ไม่มีปัญหา มีเพียงร้อยละ 49.00 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาการจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงาน มีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 36.71 รองลงมาได้แก่ เนื้อที่บริเวณโรงเรียนมีจำกัด คิดเป็นร้อยละ 17.51 นอกจากนี้ได้แก่ ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ และขาดการสนับสนุนจากผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 11.98 และ 7.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ปัญหาการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมบริการแนะแนว

ปัญหาการจัดเตรียมบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาในการส่งเสริมการจัดเตรียมบริการแนะแนวให้นักเรียน		
เลือกเรียนวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีปัญหา	93	38.75
- มีปัญหา	147	61.25
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- วัสดุ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอ	47	19.58
- สถานที่จัดบริการแนะแนวคับแคบ	49	20.42
- ไม่ได้วางแผนปฏิบัติงานแนะแนว	20	8.33
- บุคลากรที่รับผิดชอบงานแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ	104	43.33
- ไม่ได้แนะนำชี้แจงครู เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว	16	6.67
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุม อบรมเกี่ยวกับการจัดบริการ แนะแนวให้แก่ครู	27	11.75
- ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากงานแนะแนว	1	0.42
2. ปัญหาในการเตรียมบริการแนะแนวเกี่ยวกับการเรียนวิชา		
เลือกเสรี ของครู (N = 651)		
- ไม่มีปัญหา	315	48.39
- มีปัญหา	336	51.61
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการแนะแนว	122	18.74
- ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับรายวิชาเลือก เสรีต่าง ๆ	179	27.50
- ครูไม่เห็นความสำคัญของการแนะแนว	58	8.91
- ครูไม่ให้ความร่วมมือในการบริการแนะแนว	48	7.37

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ปัญหาการจัดเตรียมบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- วัสดุ อุปกรณ์ ผลิต เอกสาร เพื่อการแนะแนวมีไม่เพียงพอ	124	19.05
- นโยบายในการจัดบริการแนะแนวของ โรงเรียนไม่ชัดเจน	105	16.13
- ครูแนะแนวไม่เคยประสานงานกับผู้สอน	1	0.15
- ครูไม่แนะนำวิชาของตน	1	0.15
- ครูแนะแนวไม่ค่อยมีบทบาท	1	0.15
- จำนวนคาบสอนมาก	1	0.15
3. ปัญหาในการ เตรียมการรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับตัวนักเรียน		
เพื่อทราบความสนใจ ความถนัด และความสามารถของแต่ละ		
บุคคลในด้านการศึกษาและอาชีพ ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีปัญหา	26	21.14
- มีปัญหา	97	78.86
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- จำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ	84	68.29
- ขาดการวางแผนการรวบรวมข้อมูล	29	23.58
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง	30	24.39
- บุคลากรแนะแนวมีความรู้ไม่เพียงพอ	29	23.58
- ขาดการประชุมชี้แจงนักเรียนให้ เข้าใจ เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล	15	12.20
- เอกสาร สิ่งพิมพ์ เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลมีจำนวนไม่เพียงพอ	38	30.89
- การ เก็บรักษาข้อมูลซึ่งแต่ละปีมีมาก	1	0.81
- ครูแนะแนวสอนมาก	1	0.81
- ไม่รับบทบาทของตนเองในหลักสูตรใหม่	1	0.81

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ปัญหาการจัดเตรียมบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
4. ปัญหาในการ เตรียมการ ให้บริการ สนเทศแก่นักเรียนให้สามารถ แก้ไข และเลือกเรียนวิชา เลือกเสรีได้อย่างกว้างขวาง ตามความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของนักเรียน ของฝ่ายแนะแนว (N=123)		
- ไม่มีปัญหา	45	36.59
- มีปัญหา	78	63.41
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- งบประมาณไม่เพียงพอ	25	20.33
- บุคลากรแนะแนวมีความรู้ไม่เพียงพอ	34	27.64
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง	27	21.95
- ขาดการประชุมชี้แจงครู เกี่ยวกับการจัดบริการ สนเทศ	27	21.95
- เอกสาร สิ่งพิมพ์ เกี่ยวกับการแนะแนวมีจำนวน ไม่เพียงพอ	33	26.83
- ไม่มีเวลารวบรวมข้อมูล	2	1.63
- ต้องรอผลการตัดสินใจจากหลายฝ่าย	1	0.81
- ขาดการประสานงาน	1	0.81
- บุคลากรแนะแนวน้อย	2	1.63
- นโยบายจากฝ่ายบริหารไม่ได้มอบหมายให้ทำอย่างชัดเจน	1	0.81
5. ปัญหาในการ เตรียมการ เพื่อบริการ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนให้ สามารถ เข้าใจและเลือกเรียนวิชา เลือกเสรีได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีปัญหา	55	44.72
- มีปัญหา	68	55.28

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ปัญหาการจัดเตรียมบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- บุคลากรแนะแนวมีความรู้ไม่เพียงพอ	27	21.95
- บุคลากรแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ	54	43.90
- ขาดการวางแผนในการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน	22	17.89
- ขาดสถานที่สำหรับเตรียมจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน	12	9.76
- มีเวลาไม่พอให้บริการแนะแนว	1	0.81
- บุคลากรแนะแนวมีน้อย	1	0.81
6. ปัญหาในการเตรียมการบริการให้นักเรียนได้รับประสบการณ์		
ในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีของฝ่ายแนะแนว(N = 123)		
- ไม่มีปัญหา	49	39.84
- มีปัญหา	74	60.16
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- งบประมาณมีไม่เพียงพอ	27	21.95
- ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ	30	24.39
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง	32	26.02
- เอกสาร สิ่งพิมพ์ ประกอบการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีมีจำนวนไม่เพียงพอ	29	23.02
- บุคลากรแนะแนวมีน้อย	1	0.81

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ปัญหาการเตรียมการจัดบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
7. ปัญหาในการเตรียมการบริการติดตามผลนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีปัญหา	46	37.40
- มีปัญหา	77	62.60
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- วัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอ	22	17.89
- บุคลากรผู้เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ	22	17.89
- ขาดการวางแผนในการติดตามผลนักเรียน	43	34.96
- นโยบายของโรงเรียน เกี่ยวกับการติดตามผลนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่ชัดเจน	41	33.33
- บุคลากรไม่เพียงพอ	6	4.88
- โรงเรียนไม่ได้วางแผนด้านนี้	1	0.81
- ขาดงบประมาณ	1	0.81

จากตารางที่ 28 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมบริการแนะแนว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 61.25 ตอบว่ามีปัญหา สำหรับปัญหาในการส่งเสริมการจัดเตรียมบริการแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ บุคลากรที่รับผิดชอบงานแนะแนว มีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 43.33 รองลงมาได้แก่สถานที่จัดบริการแนะแนวคับแคบ และวัสดุ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 20.41 และ 19.58 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการเตรียมบริการแนะแนว เกี่ยวกับการเรียนวิชาเลือกเสรี พบว่า ครู

ผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 51.61 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการเตรียมบริการ
 และแนวของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับรายวิชาเลือกเสรี
 ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 27.49 รองลงมาได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ ผลิตเอกสารเพื่อการแนะแนว
 มีไม่เพียงพอ และครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 19.04
 และ 18.74 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ นโยบายในการจัดบริการแนะแนวของโรงเรียน
 ไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 16.12

ด้านการเตรียมการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็น
 ร้อยละ 78.86 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการเตรียมการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน
 ของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ จำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 68.29 รองลงมาได้แก่
 เอกสาร สิ่งพิมพ์ เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 30.89 นอกจากนี้
 ได้แก่ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 24.39 ขาดการวางแผน การ
 รวบรวมข้อมูลและบุคลากรแนะแนวมีความรู้ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 23.58 เท่ากัน

การเตรียมการให้บริการสนเทศแก่นักเรียนพบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ
 63.41 ตอบว่า มีปัญหาสำหรับปัญหาในการเตรียมการให้บริการสนเทศแก่นักเรียนของฝ่ายแนะแนว
 ส่วนใหญ่ คือ บุคลากรแนะแนวมีความรู้ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 27.64 รองลงมาได้แก่ เอกสาร
 สิ่งพิมพ์ เกี่ยวกับการแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 26.83 นอกจากนี้ได้แก่ ขาดความ
 ร่วมมือจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง และขาดการประชุมชี้แจงครู เกี่ยวกับการจัดบริการสนเทศ คิดเป็น
 ร้อยละ 21.95 เท่ากัน และงบประมาณไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 20.33

สำหรับปัญหาในการเตรียมการเพื่อบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน พบว่า ฝ่ายแนะแนว
 ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.28 ตอบว่า มีปัญหา ปัญหาในการเตรียมการเพื่อบริการให้คำปรึกษา
 แก่นักเรียนของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ บุคลากรแนะแนวมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 43.90
 รองลงมาได้แก่ บุคลากรแนะแนวมีความรู้ไม่เพียงพอ และขาดการวางแผนในการจัดบริการให้
 คำปรึกษาแก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.95 และ 17.89 ตามลำดับ

ด้านการเตรียมการบริการให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่
 คิดเป็นร้อยละ 60.16 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการเตรียมการบริการให้นักเรียนได้รับ
 ประสบการณ์ของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็น

ร้อยละ 26.02 รองลงมาได้แก่ ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระ และเอกสาร สิ่งพิมพ์ ประกอบการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 24.39 และ 23.58 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ งบประมาณมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 21.95

ในด้านปัญหาการเตรียมการบริการติดตามผลนักเรียน พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 62.60 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการเตรียมการบริการติดตามผลนักเรียนของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ ขาดการวางแผนในการติดตามผลนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.96 รองลงมาได้แก่ นโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการติดตามผลนักเรียนในการเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 33.33 นอกจากนี้ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอ และบุคลากรผู้เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ คิดเป็นร้อยละ 17.88 เท่ากัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ปัญหาการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมประเมินผลหลักสูตร

ปัญหาการจัดเตรียมประเมินผลหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาในการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร		
(N=240)		
- ไม่มีปัญหา	144	60.00
- มีปัญหา	96	40.00
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- เอกสาร คู่มือการประเมินผลมีไม่เพียงพอ	44	18.33
- ครูไม่วางแผนการประเมินผลวิชาเลือกเสรี	32	13.33
- ครูมีความรู้ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ยังไม่เพียงพอ	42	17.50
- ทมววิชาไม่ได้แนะนำ ชี้แจง ให้ครู เข้าใจ เกี่ยวกับการ ประเมินผลวิชาเลือกเสรี	23	9.58
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงครู เกี่ยวกับการ ประเมินผลวิชาเลือกเสรี	5	2.08
- งบประมาณ	1	0.42
2. ปัญหาในการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรี ของครู		
(N=651)		
- ไม่มีปัญหา	406	62.37
- มีปัญหา	245	37.63
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- เอกสาร คู่มือ การวัดผลและประเมินผลมีไม่เพียงพอ	156	23.96
- ครูมีความรู้ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ	98	15.05
- ทมววิชาไม่ได้แนะนำ ชี้แจงให้ครู เข้าใจ เกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผล	50	7.68

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ปัญหาการจัดเตรียมประ เหมินผลหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงครู เกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผล	45	6.91
- ไม่มีการปฏิบัติ	1	0.15
- ครูไม่ใส่ใจ เท่าที่ควร	1	0.15
- ครูไม่ได้รับการอบรมและฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	1	0.15
- ระเบียบการวัดผลและประเมินผลเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา	1	0.15

จากตารางที่ 29 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดเตรียมประเมินผลหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 60.00 ตอบว่าไม่มีปัญหา มีเพียงร้อยละ 40.00 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาการจัดเตรียมประเมินผลหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ เอกสาร คู่มือการประเมินผลมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 18.33 รองลงมาได้แก่ ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลยังไม่เพียงพอ และครูไม่วางแผนการประเมินผลวิชาเลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 17.50 และ 13.33 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 62.37 ตอบว่า ไม่มีปัญหา มีเพียงร้อยละ 37.63 ตอบว่า มีปัญหา ปัญหาในการจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ เอกสาร คู่มือการวัดผลและประเมินผลมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 23.96 รองลงมาได้แก่ ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 15.05 นอกจากนี้ได้แก่ หมวดวิชาไม่ได้แนะนำชี้แจงให้ครู เข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล และโรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงครู เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 7.68 และ 6.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 30 ปัญหาการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนวิชาเลือกเสรี		
ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีปัญหา	72	30.00
- มีปัญหา	168	70.00
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ครูมีงานรับผิดชอบหลายด้าน	139	57.92
- ครูไม่ใช่สื่อประกอบการสอน	64	26.67
- ครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ	57	23.75
- หมวดวิชาขาดการนิเทศและสังเกตการสอนในชั้นเรียน	65	27.08
- ครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	86	35.83
- ครูไม่นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	53	22.08
- ขาดงบประมาณ	2	0.83
- ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	2	0.83
2. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเลือกเสรี ของครู (N = 651)		
- ไม่มีปัญหา	147	22.58
- มีปัญหา	504	77.42
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- เอกสารเพื่อการค้นคว้ามีจำนวนไม่เพียงพอ	359	55.15
- ขาดการส่งเสริมให้ครูใช้แผนการสอน	63	9.68
- ไม่สามารถสอนได้ตรงตามแผนการสอน	169	25.96
- นักเรียนขาดความสนใจในวิชาเลือกเสรี	181	27.80
- พื้นฐานความรู้ของนักเรียนมีความแตกต่างกันมาก	266	40.86

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ปัญหาการจัดการ เรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดการติดตามผลการจัดการ เรียนการสอน	59	9.06
- ไม่มีเวลา เตรียมการสอนได้อย่าง เต็มที่	110	16.90
- แผนการสอนจัดทำได้ไม่ครบทุกรายวิชา	130	19.97
- ครูมีความรู้ เกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนไม่เพียงพอ	88	13.52
- เอกสารประกอบหลักสูตร และการสอนมีไม่เพียงพอ	229	35.18
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนวิชา เลือกเสรี	98	15.05
- เครื่องไม้เครื่องมือ (วิชาชีพ) ไม่ตรงกับแผนการสอน	1	0.15
- การ เตรียมการสอนไม่เต็ม ที่เพราะต้องสอนหลายวิชา	2	0.31
- ขาดวัสดุ อุปกรณ์	2	0.31
- ชั่วโมงสอนมาก	2	0.31
- สถานที่ใช้ร่วมกันหลายกิจกรรม	1	0.15

จากตารางที่ 30 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 70.00 ตอบว่า มีปัญหาสำหรับปัญหาการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียน คือ ครูมีงานรับผิดชอบหลายด้าน คิดเป็นร้อยละ 57.92 รองลงมาได้แก่ ครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 35.83 นอกจากนี้ได้แก่ หมวดวิชาขาดการนิเทศ และสังเกตการสอนในชั้นเรียนและครูไม่ใช้สื่อประกอบการสอน คิดเป็นร้อยละ 27.08 และ 26.67 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 77.42 ตอบว่า มีปัญหา ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ

เอกสารเพื่อการค้นคว้ามีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 55.15 รองลงมาได้แก่ พื้นฐานความรู้ของนักเรียนมีความแตกต่างกันมาก และเอกสารประกอบหลักสูตร และการสอนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 40.86 และ 35.18 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ นักเรียนขาดความสนใจในวิชาเลือกเสรี และไม่สามารถสอนได้ตรงตามแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 27.80 และ 25.96 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ปัญหาการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการใช้สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอน และฝึกงาน

ปัญหาการใช้สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอน และฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบการสอนวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N=240)		
- ไม่มีปัญหา	71	29.58
- มีปัญหา	169	70.42
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- วัสดุ อุปกรณ์ ในการผลิตสื่อมีไม่เพียงพอ	93	38.75
- ทมวดวิชาต่าง ๆ ไม่ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการสอนอย่างจริงจัง	58	24.17
- ขาดการแนะนำและติดตามผลการใช้สื่อการสอน	80	30.00
- ครูมีความรู้ เรื่องการใช้สื่อการสอนไม่เพียงพอ	71	29.58
- ครูมีความรู้ไม่เพียงพอในการจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง	95	39.58
- ครูไม่ได้สำรวจทรัพยากร ในท้องถิ่นใช้ประกอบการเรียนการสอน	46	19.17
- ครูไม่มีเวลา	2	0.83
- ครูไม่ชอบใช้สื่อ	2	0.83
2. ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาเลือกเสรี ของครู (N = 651)		
- ไม่มีปัญหา	273	41.94
- มีปัญหา	378	58.06
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ขาดแหล่ง ค้นคว้าทางวิชาการในท้องถิ่น	193	29.65
- ขาดการแนะนำชี้แจงการใช้สื่อการเรียนการสอน	111	17.05
- ครูมีความรู้ เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ	132	20.28

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน จำนวน	ร้อยละ
- โรงเรียนไม่ได้ส่ง เสริมให้ครูจัดทำสื่อการเรียนการสอน ขึ้นใช้เอง	53 8.14
- ขาดงบประมาณในการจัดซื้อและจัดทำสื่อการเรียนการสอน	211 32.41
- โรงเรียนไม่ได้ส่ง เสริมให้ครุภัณฑ์ภายในท้องถิ่นมาใช้	30 4.61
- ท้องถิ่นไม่มีทรัพยากร เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนได้	67 10.29
- วัสดุ อุปกรณ์ และ เครื่องมือที่ใช้สอนและฝึกปฏิบัติมีจำนวน ไม่เพียงพอ	216 33.18
- วัสดุ อุปกรณ์ และ เครื่องมือที่ใช้สอนและฝึกปฏิบัติล้าสมัย และอยู่ในสภาพชำรุด	133 20.43
- ไม่มีเวลาจัดทำ	2 0.31
- ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ	2 0.31
3. ปัญหาการใช้สถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานตาม ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนักเรียน ของผู้บริหาร (N=240)	
- ไม่มีปัญหา	78 32.50
- มีปัญหา	162 67.50
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>	
- อาคารสถานที่ภายในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ	134 55.83
- ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ	54 22.50
- พื้นที่ภายในบริเวณโรงเรียนมีจำกัด	71 29.58
- ขาดยานพาหนะในการพานักเรียนออกฝึกงาน	1 0.42
- ขาดงบประมาณ	3 1.25

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ปัญหาการใช้สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน	จำนวน	ร้อยละ
5. ปัญหาในการใช้สถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานของนักเรียน ของครู (N = 651)		
- ไม่มีปัญหา	342	52.53
- มีปัญหา	309	47.47
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- อาคาร ห้องปฏิบัติการ หรือโรงฝึกงานของโรงเรียน มีจำนวนไม่เพียงพอ	255	39.17
- เนื้อที่บริเวณโรงเรียนมีจำกัด	86	13.21
- ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ	50	7.68
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน	31	4.76
- ไม่สะดวกในฤดูฝน	1	0.15
- ขาดห้องปฏิบัติทางภาษา	1	0.15

จากตารางที่ 31 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการใช้สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 70.42 ตอบว่ามีปัญหา สำหรับปัญหาการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบการสอนของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ครูมีความรู้ไม่เพียงพอในการจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง คิดเป็นร้อยละ 39.58 รองลงมาได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ ในการผลิตสื่อมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 38.75 นอกจากนี้ได้แก่ ขาดการแนะนำและติดตามผลการใช้สื่อการสอน และครูมีความรู้เรื่องการใช้สื่อการสอนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ 29.58 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ

58.06 ตอบว่า มีปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ วัสดุ อุปกรณ์ และ เครื่องมือ
ที่ใช้สอน และฝึกปฏิบัติงานมีจำนวนไม่เพียงพอ รองลงมาได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อและ
จัดทำสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 32.41 นอกจากนี้ได้แก่ ขาดแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ
ในห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 29.65

ปัญหาการใช้สถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่
คิดเป็นร้อยละ 67.50 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาการใช้สถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงาน
ของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ อาคารสถานที่ภายในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ
55.83 รองลงมาได้แก่ พื้นที่ภายในบริเวณโรงเรียนมีจำกัด และขาดความร่วมมือจากแหล่ง
วิชาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 29.58 และ 22.50
ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการใช้สถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอน
ส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 52.53 ตอบว่า ไม่มีปัญหา มีเพียงร้อยละ 47.47 ตอบว่า มีปัญหา
สำหรับปัญหาการใช้สถานที่ที่ใช้สอน ปฏิบัติการ และฝึกงานของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ อาคาร
ห้องปฏิบัติการหรือโรงฝึกงานของโรงเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 39.17 รองลงมา
ได้แก่ เนื้อที่บริเวณโรงเรียนมีจำกัด คิดเป็นร้อยละ 13.21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 ปัญหาการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการวัดผลและประเมินผล การนิเทศ และติดตามผล

ปัญหาการวัดผลและประเมินผล การนิเทศและติดตามผล	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการส่งเสริมให้ครูดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ของผู้บริหาร (N = 240)		
- ไม่มีปัญหา	107	44.58
- มีปัญหา	133	55.42
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- เอกสาร คู่มือ และระเบียบ เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลมีไม่เพียงพอ	38	15.83
- ครูขาดทักษะในการจัดทำข้อสอบและการวิเคราะห์ข้อสอบ	90	37.50
- หมวดวิชาต่าง ๆ ขาดการส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน	60	25.00
- ครูให้ความสำคัญกับการวัดผลและประเมินผลน้อย	38	15.83
- ครูไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการวัดผลและประเมินผล	32	13.33
- ครูมีความรู้ เรื่องการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ	44	18.33
- ครูไม่มีเวลาวิเคราะห์ข้อสอบ	2	0.83
- งบประมาณ	1	0.42
2. ปัญหาการวัดผลและประเมินผลวิชาเลือกเสรี ของครู (N = 651)		
- ไม่มีปัญหา	344	52.84
- มีปัญหา	307	47.16
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ครูขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อสอบ	172	26.42
- ครูมีความรู้ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ	108	16.59

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ปัญหาการวัดผลและประเมินผล การนิเทศและติดตาม	จำนวน	ร้อยละ
- เอกสาร คู่มือ และระเบียบ การวัดผลและประเมินผล ไม่เพียงพอ	106	16.28
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงครู เกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผล	43	6.61
- ครูขาดทักษะในการสร้างแบบทดสอบ	153	23.50
- ทมวติวิชาขาดการส่งเสริมให้ครูนำผลการวัดผลและ ประเมินผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	68	10.45
- ครูมีเวลาออกข้อสอบน้อย	1	0.15
- นักเรียนส่งงานไม่ครบ	1	0.15
- เอกสารการวัดผลและประเมินผลที่ส่งมาจากส่วนกลาง ไม่ชัดเจน ประเมินผลยาก	1	0.15
3. ปัญหาในการนิเทศและติดตามผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ของครู (N=651)		
- ไม่มีปัญหา	264	40.55
- มีปัญหา	387	59.45
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ	55	8.45
- วัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอ	155	23.81
- ขาดการวางแผนการนิเทศและติดตามผล	181	27.80
- บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ	95	14.59
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ	153	23.50
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีความรู้ไม่เพียงพอ	99	15.21

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ปัญหาการวัดผลและประเมินผล การนิเทศและติดตามผล	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากรขาดความรู้	1	0.15
- ไม่มีศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้เฉพาะสาขามานิเทศ	1	0.15

จากตารางที่ 32 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดวิชา เลือกเสรี ด้านการวัดผลและประเมินผล การนิเทศและติดตามผล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.42 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาการส่งเสริมให้ครูดำเนินการ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ ครูขาดทักษะในการจัดทำข้อสอบและการวิเคราะห์ข้อสอบ คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมาได้แก่ หมวดวิชาต่าง ๆ ขาดการส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน และครูมีความรู้ เรื่องการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 25.00 และ 18.33 ตามลำดับ

สำหรับการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 52.84 ตอบว่า ไม่มีปัญหามีเพียงร้อยละ 47.16 ตอบว่า มีปัญหา ปัญหาการวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ครูขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อสอบ คิดเป็นร้อยละ 26.42 รองลงมาได้แก่ ครูขาดทักษะในการสร้างแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 23.50 นอกจากนี้ได้แก่ ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ และเอกสาร คู่มือ และระเบียบการวัดผลและประเมินผลไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 16.59 และ 16.28 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในการนิเทศและติดตามผลการดำเนินการจัดวิชา เลือกเสรี พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 59.45 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการนิเทศและติดตามผลการดำเนินการจัดวิชา เลือกเสรีของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ขาดการวางแผนการนิเทศและติดตามผล คิดเป็นร้อยละ 27.80 รองลงมาได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอ และบุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 23.81 และ 23.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 33 ปัญหาการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดบริการแนะแนว

ปัญหาการจัดบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาในการจัดบริการแนะแนว ของครู (N =651)		
- ไม่มีปัญหา	228	35.02
- มีปัญหา	423	64.98
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ครูขาดทักษะในการแนะแนว	104	15.98
- นักเรียนไม่ใช้บริการแนะแนว	113	17.36
- โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการแนะแนว	108	16.59
- ครูไม่มีเวลาสำหรับบริการแนะแนวนักเรียน	105	16.13
- ครูไม่ให้ความร่วมมือ	37	5.68
- ครูไม่เห็นความสำคัญของการแนะแนว	74	11.37
- ครูไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดวิชาเลือกเสรี	99	15.21
- โรงเรียนกำหนดนโยบายเรื่องการแนะแนวนักเรียน ไม่ชัดเจน	76	11.67
- ครูไม่มีเวลาแนะแนวนักเรียน	1	0.15
- ครูแนะแนวไม่ประสานงานกับครูผู้สอน/ประสานงานน้อย	2	0.31
- ผู้สอนไม่ได้แนะ ผู้แนะไม่ได้สอน	1	0.15
- ครูยังขาดประสบการณ์	1	0.15
2. ปัญหาในการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อทราบความ สนใจ ความถนัด และความสามารถของแต่ละบุคคล ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีปัญหา	52	42.28
- มีปัญหา	71	57.72
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ขาดความร่วมมือจากนักเรียน	21	17.07

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ปัญหาการจัดบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง	10	8.13
- วัสดุ อุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอ	18	14.63
- ขาดความร่วมมือจากครูที่ปรึกษา	16	13.00
- บุคลากรแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ	50	40.65
- ครูแนะแนวมีหน้าที่มากเกินไป	3	2.43
- เอกสารไม่มีที่เก็บ	1	0.81
- ขาดการประสานงานอย่างจริงจัง	1	0.81
3. ปัญหาในการจัดบริการสนทนาแก่นักเรียนในการเลือกเรียน		
วิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีปัญหา	57	46.34
- มีปัญหา	66	53.66
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- งบประมาณไม่เพียงพอ	17	13.82
- บุคลากรแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ	45	36.58
- สถานที่จัดบริการสนทนาไม่มีเพียงพอ	19	15.45
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	17	13.82
- วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดย้ายสนทนาไม่มีจำนวนไม่เพียงพอ	21	17.07
- บุคลากรแนะแนวมีความรู้เกี่ยวกับการจัดบริการสนทนาไม่เพียงพอ	30	24.39
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการสนทนา	13	10.57
- ครูแนะแนวไม่ทราบว่าโรงเรียนเปิดวิชาเลือกเสรีอะไรบ้าง	1	0.81

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ปัญหาการจัดการบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- นโยบายของโรงเรียนไม่ระบุแน่ชัดว่าเป็นหน้าที่ใคร	1	0.81
4. ปัญหาในการจัดการบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนให้สามารถเข้าใจ และ เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของนักเรียน ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีปัญหา	57	46.34
- มีปัญหา	66	53.66
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ขาดความร่วมมือจากครูที่ปรึกษา	15	12.20
- บุคลากรแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ	47	38.21
- นักเรียนขาดความสนใจที่เข้ารับบริการ	47	38.21
- สถานที่บริการให้คำปรึกษาไม่เหมาะสม	19	15.45
- นักเรียนขาดความสามารถในการ เข้ารับคำปรึกษา	14	11.38
- มีเวลาไม่เพียงพอ	2	1.63
5. ปัญหาในการจัดการบริการติดตามผลนักเรียนในการ เรียนวิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีปัญหา	33	26.83
- มีปัญหา	90	73.17
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ขาดการวางแผนในการติดตามผล	21	17.07
- วัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอ	9	7.32
- บุคลากรแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ	31	25.20

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ปัญหาการจัดบริการแนะแนว	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากรแนะแนวมีความรู้ไม่เพียงพอ	13	10.57
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	14	11.38
- โรงเรียนไม่มีนโยบายชัดเจนในการติดตามผลนักเรียน	19	15.45
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงครู เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการติดตามผลนักเรียน	24	19.51
- ไม่เข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องการจัดการเรียน	1	0.81

จากตารางที่ 33 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการจัดบริการแนะแนว พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 64.98 ตอบว่า มีปัญหา สหหรับปัญหาในการจัดบริการแนะแนวของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ นักเรียนไม่ใช้บริการแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 17.35 รองลงมาได้แก่ โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์เรื่องการแนะแนว และครูไม่มีเวลาสำหรับบริการแนะแนวนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 16.59 และ 16.12 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ ครูขาดทักษะในการแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 15.98 และครูไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดวิชาเลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 15.21

สำหรับปัญหาในการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 57.72 ตอบว่า มีปัญหา ปัญหาในการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ บุคลากรแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 40.65 รองลงมาได้แก่ ขาดความร่วมมือจากนักเรียนและวัสดุ อุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 17.07 และ 14.63 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ ขาดความร่วมมือจากครูที่ปรึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.00

ส่วนปัญหาในการจัดบริการสนเทศแก่นักเรียน พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 53.66 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการจัดบริการสนเทศแก่นักเรียนของฝ่ายแนะแนว

ส่วนใหญ่ คือ บุคลากรแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 36.58 รองลงมาได้แก่ บุคลากรแนะแนวมีความรู้เกี่ยวกับการจัดบริการสนเทศไม่เพียงพอ และวัสดุ อุปกรณ์ในการจัด บัณฑิตมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 24.39 และ 17.07 ตามลำดับ

ปัญหาในการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็น ร้อยละ 53.66 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนของฝ่าย แนะแนวส่วนใหญ่ คือ บุคลากรแนะแนวมีไม่เพียงพอ และนักเรียนขาดความสนใจที่เข้ารับ บริการ คิดเป็นร้อยละ 38.21 เท่ากัน รองลงมาได้แก่ สถานที่บริการให้คำปรึกษาไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 15.45

สำหรับปัญหาในการจัดบริการติดตามผลนักเรียน พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็น ร้อยละ 73.17 ตอบว่า มีปัญหา ปัญหาในการจัดบริการติดตามผลนักเรียนของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ รองลงมาได้แก่ โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการติดตามผลนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 19.51

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 ปัญหาการติดตามประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการเตรียมการจัดวิชา
เลือกเสรี

ปัญหาการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N=240)		
- ไม่มีปัญหา	119	49.58
- มีปัญหา	121	50.42
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- วัสดุ อุปกรณ์ ในการติดตามผลมีจำนวนไม่เพียงพอ	29	12.08
- บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือในการติดตามผล	28	11.67
- บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องในการติดตามผลมีจำนวนไม่เพียงพอ	58	24.17
- ขาดการวางแผนในการติดตามผล การเตรียมการจัดวิชา เลือกเสรี	44	18.33
- ข้อมูลจากแผนปฏิบัติงานไม่ชัดเจนเพียงพอที่จะติดตาม ผลได้	41	17.08
- บุคลากรผู้รับผิดชอบขาดความรู้ ความเข้าใจ และ ประสบการณ์ในการติดตามผล	53	22.08
- งบประมาณ	1	0.42
2. ปัญหาในการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือก เสรี ของครู (N = 651)		
- ไม่มีปัญหา	295	45.31
- มีปัญหา	356	54.69
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ	172	26.42
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีความรู้ไม่เพียงพอ	99	15.21

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ปัญหาการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากรผู้เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ	62	9.52
- ขาดการวางแผน/จัดทำแผนงานในการติดตาม ประเมินผล	156	23.96
- วัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอ	124	19.05
3. ปัญหาในการเตรียมการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนว เพื่อสนับสนุนการจัดวิชาเลือกเสรีของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีปัญหา	45	36.59
- มีปัญหา	78	63.41
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- บุคลากรแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ	54	43.90
- ขาดการวางแผนในการจัดบริการแนะแนว	21	17.07
- ขาดการประสานแผนในการจัดบริการแนะแนว	30	24.39
- วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดบริการแนะแนวไม่เพียงพอ	23	18.70
- บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวไม่เพียงพอ	34	27.64
- ไม่มีการประสานงานระหว่างวิชาการกับแนะแนว	1	0.81
- นโยบายของโรงเรียนไม่แน่ชัดให้ฝ่ายใดติดตาม	1	0.81

จากตารางที่ 34 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการติดตามประเมินผล การจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 50.42 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องในการติดตามผลมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็น

24.17 รองลงมาได้แก่ บุคลากรผู้รับผิดชอบ ขาดความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการติดตามผล และขาดการวางแผนในการติดตามผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 22.08 และ 18.33 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ ข้อมูลจากแผนปฏิบัติงานไม่ชัดเจนเพียงพอที่จะติดตามได้ คิดเป็นร้อยละ 17.08

สำหรับปัญหาในการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 54.69 ตอบว่า มีปัญหา ปัญหาในการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 26.42 รองลงมาได้แก่ ขาดการวางแผน/จัดทำแผนงานในการติดตามประเมินผล และวัสดุ อุปกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 23.96 และ 19.05 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาในการเตรียมการติดตามประเมินผลจัดบริการแนะแนวของฝ่ายแนะแนว พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 63.41 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการเตรียมการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนวของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ บุคลากรแนะแนวมีจำนวนไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 43.90 รองลงมาได้แก่ ขาดการประสานแผนในการจัดบริการแนะแนว และวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดบริการแนะแนวไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 24.39 และ 18.70 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ ขาดการวางแผนในการจัดบริการแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 17.07

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 ปัญหาการติดตามประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี

ปัญหาการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ของผู้บริหาร (N=240)		
- ไม่มีปัญหา	121	50.42
- มีปัญหา	119	49.58
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีความรู้ไม่เพียงพอ	51	21.25
- โรงเรียนไม่ได้แนะนำครู เกี่ยวกับการติดตามประเมินผล	28	11.67
- เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลมีไม่เพียงพอ	51	21.25
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง	43	17.92
- นโยบายของโรงเรียน เกี่ยวกับการติดตามประเมินผล ไม่ชัดเจน	27	11.25
- บุคลากรไม่เพียงพอ	6	2.50
- ขาดงบประมาณ	2	0.83
2. ปัญหาในการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ของครู (N=651)		
- ไม่มีปัญหา	332	51.00
- มีปัญหา	319	49.00
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง	115	17.67
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีความรู้ไม่เพียงพอ	120	18.43
- เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลมีไม่เพียงพอ	148	22.73
- โรงเรียนไม่ได้แนะนำครู เกี่ยวกับการติดตามประเมินผล	75	11.52

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ปัญหาการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี	จำนวน	ร้อยละ
- นโยบายของโรงเรียน เกี่ยวกับการติดตามประเมินผล ไม่ชัดเจน	96	14.75
- ขาดความรู้ความเข้าใจในการติดตามประเมินผล	1	0.15
- บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ	1	0.15
- ครูสับสนต่อการใช้เกณฑ์ประเมินผลของวิชาเลือกเสรี	1	0.15
- ผู้บริหารทุกระดับตั้งแต่กรมลงมาถึง โรงเรียนไม่ติดตาม ประเมินผลอย่างแท้จริง	1	0.15
3. ปัญหาในการดำเนินการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนว		
เพื่อสนับสนุนการจัดวิชาเลือกเสรี ของฝ่ายแนะแนว (N = 123)		
- ไม่มีปัญหา	59	47.97
- มีปัญหา	64	52.03
<u>ในกรณีที่มีปัญหา ปัญหาได้แก่</u>		
- ขาดงบประมาณในการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนว	21	17.07
- นโยบายของโรงเรียน เกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัด บริการแนะแนวไม่ชัดเจน	29	23.58
- โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงครู เกี่ยวกับการติดตามประเมินผล การจัดบริการแนะแนว	28	22.76
- บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการติดตามประเมินผล การจัดบริการแนะแนวไม่เพียงพอ	36	29.27

จากตารางที่ 35 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการติดตามประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรี ด้านการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 50.42 ตอบว่า ไม่มีปัญหา มีเพียง 49.58 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ คือ บุคลากรผู้รับผิดชอบมีความรู้ไม่เพียงพอ และเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 21.25 เท่ากัน รองลงมาได้แก่ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 17.92

สำหรับปัญหาในการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 51.00 ตอบว่า ไม่มีปัญหา มีเพียงร้อยละ 49.00 ตอบว่า มีปัญหา ปัญหาในการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรีของครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ เครื่องมือสำหรับการรวบรวมข้อมูลมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 22.73 รองลงมาได้แก่ บุคลากรผู้รับผิดชอบมีความรู้ไม่เพียงพอ และขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 18.43 และ 17.67 ตามลำดับ

ส่วนปัญหาในการดำเนินการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนว พบว่า ฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 52.03 ตอบว่า มีปัญหา สำหรับปัญหาในการดำเนินการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนวของฝ่ายแนะแนวส่วนใหญ่ คือ บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนวไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 29.27 รองลงมาได้แก่ นโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนวไม่ชัดเจน และโรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงครู เกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 23.50 และ 22.76 ตามลำดับ นอกจากนี้ได้แก่ ขาดงบประมาณในการติดตามประเมินผลการจัดบริการแนะแนว คิดเป็นร้อยละ 17.07

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้ทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี และหัวหน้าฝ่ายแนะแนว ทั้งสถานภาพส่วนตัว สภาพการดำเนินการ และปัญหาที่เกิดขึ้น จากการจัดวิชาเลือกเสรีในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมการในด้านการกำหนดนโยบาย การวางแผน การจัดกลุ่มการเรียน การจัดครู เข้าสอน การจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน การจัดเตรียมบริการแนะแนว ตลอดจนการจัดเตรียมประเมินผลหลักสูตร ส่วนปัญหาในการเตรียมการจัดวิชาเลือกเสรีมีทุกด้าน ซึ่งเกิดจากครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ ครูไม่มีประสบการณ์ โรงเรียนไม่ได้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตัวครู เอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ วัสดุ อุปกรณ์มีจำนวนไม่เพียงพอ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดการวางแผน ครูมีงานรับผิดชอบหลายด้าน เอกสารเพื่อการค้นคว้ามีไม่เพียงพอ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน ครูขาดทักษะ นักเรียนไม่ใช้บริการแนะแนว สถานที่ให้บริการแนะแนวไม่เหมาะสม โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงครูและเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลมีไม่เพียงพอ สำหรับการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อประกอบการสอน การใช้สถานที่ การดำเนินการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การจัดบริการแนะแนว และมีการกำหนดบุคลากรผู้มีส่วนร่วมในการจัดบริการแนะแนว และด้านการนิเทศและติดตามผล ส่วนปัญหาในการดำเนินการจัดวิชาเลือกเสรี ได้แก่ ครูมีงานรับผิดชอบหลายด้าน เอกสารเพื่อการค้นคว้ามีไม่เพียงพอ ครูมีความรู้ไม่เพียงพอ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือมีจำนวนไม่เพียงพอ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน ครูขาดทักษะ ขาดการวางแผน นักเรียนไม่ใช้บริการแนะแนว สถานที่บริการให้คำปรึกษาไม่เหมาะสม โรงเรียนไม่ได้จัดประชุมชี้แจงครู และเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลมีไม่เพียงพอ

สำหรับการติดตามประเมินผลการจัดวิชาเลือกเสรี โรงเรียนมีการติดตามประเมินผล การเตรียมการจัดโดยวิธีสอบถามครูผู้สอน และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัด โดยการสังเกตการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้รับผิดชอบ ส่วนปัญหาในการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัด คือ บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องในการติดตามผลมีจำนวนไม่เพียงพอ และปัญหาในการติดตามประเมินผล การดำเนินการจัด คือ บุคลากรผู้รับผิดชอบมีจำนวนไม่เพียงพอ